

Pedagogická
fakulta
Faculty
of Education

Jihočeská univerzita
v Českých Budějovicích
University of South Bohemia
in České Budějovice

Jihočeská univerzita v Českých Budějovicích
Fakulta pedagogická
Katedra společenských věd

Bakalářská práce

Rozklad jako řádný opravný prostředek ve správním řízení

Vypracovala: Karla Měchurová
Vedoucí práce: JUDr. Hubert Maxa

České Budějovice 2019

Prohlášení

Prohlašuji, že svoji bakalářskou práci jsem vypracovala samostatně pouze s použitím pramenů a literatury uvedených v seznamu citované literatury.

Prohlašuji, že v souladu s § 47b zákona č. 111/1998 Sb. v platném znění souhlasím se zveřejněním své bakalářské práce, a to v nezkrácené podobě elektronickou cestou ve veřejně přístupné části databáze STAG provozované Jihočeskou univerzitou v Českých Budějovicích na jejích internetových stránkách, a to se zachováním mého autorského práva k odevzdanému textu této kvalifikační práce. Souhlasím dále s tím, aby toutéž elektronickou cestou byly v souladu s uvedeným ustanovením zákona č. 111/1998 Sb. zveřejněny posudky školitele a oponentů práce i záznam o průběhu a výsledku obhajoby kvalifikační práce. Rovněž souhlasím s porovnáním textu mé kvalifikační práce s databází kvalifikačních prací Theses.cz provozovanou Národním registrem vysokoškolských kvalifikačních prací a systémem na odhalování plagiátů.

V Českých Budějovicích 24.04.2019

.....

Karla Měchurová

Poděkování

Největší poděkování bych ráda věnovala vedoucímu mé bakalářské práce, kterým byl pan JUDr. Hubert Maxa. Děkuji především za cenné rady, neutuchající podporu, pomoc a vstřícnost při vedení a vyhotovení celé práce.

ANOTACE

MĚCHUROVÁ, K. (2018): Rozklad jako řádný opravný prostředek ve správním řízení. Bakalářská práce. Jihočeská univerzita v Českých Budějovicích, Pedagogická fakulta, Katedra geografie, 67 s.

Převážná část práce se věnuje institutu rozkladu patřícímu mezi opravné prostředky s vlastními specifiky. Pomocí rozebíraného institutu se lze bránit proti rozhodnutí ústředního správního úřadu, ministra nebo vedoucího jiného ústředního správního úřadu vydanému v první instanci. Účelem sepsání této bakalářské práce je identifikovat prostředek rozkladu v souvislostech se zbylými opravnými prostředky a zakomponovat jej do procesu správního řízení nejen na pozadí současného platného právního systému, nýbrž i v kontextu s veřejnou správou a změnami provedenými v rámci územní reformy. V textu je též zakomponován rozbor Úřadu pro ochranu osobních údajů a představení jeho současné předsedkyně. Vedle analýzy platného práva zde zároveň prezentuji návrhy de lege ferenda.

Klíčová slova: veřejná správa, správní právo, opravné prostředky, správní řízení, rozklad, Úřad pro ochranu osobních údajů

ANNOTATION

MĚCHUROVÁ, K. (2018): Remonstrance as ordinary appeal in administrative proceedings. Bachelor thesis. University of South Bohemia in České Budějovice, Faculty of Education, Department of Geograpfy, 67 p.

The main part of the thesis is devoted to the institute of remediation belonging to remedies with its own specifics. The institute can be defended against the decision of the central administrative authority, the minister or the head of another central administration issued in the first instance. The purpose of this bachelor thesis is to identify the means of disintegration in connection with the remaining remedies and to incorporate it into the process of administrative proceedings not only in the background of the current legal system in force, but also in the context of public administration and changes made as part of territorial reform. The text also includes an analysis of the Office for Personal Data Protection and introduces its current chair. In addition to analyzing valid law, I also present proposals de lege ferenda.

Keywords: public administration, administrative law, remedies, administrative proceedings, remonstrance, Office for Personal Data Protection

Obsah

Úvod.....	8
1. Veřejná správa	10
1.1 Pojem veřejná správa.....	10
1.2 Funkce veřejné správy	11
1.3 Dělení veřejné správy.....	11
1.3.1 Státní správa.....	11
1.3.2 Samospráva	12
1.4 Reforma veřejné správy	12
1.5 Kontrola veřejné správy	13
2. Správní právo	13
2.1 Správní právo hmotné a procesní	14
2.2 Předmět a úprava správního práva procesního	14
2.3 Správní řízení.....	15
3. Charakteristika opravných prostředků.....	16
3.1 Základní charakteristika opravných prostředků.....	16
3.1.1 Řádné opravné prostředky.....	16
3.1.1.1 Odvolání	16
3.1.1.3 Odpor	20
3.1.2 Mimořádné opravné prostředky.....	20
3.1.2.1 Obnova řízení	20
3.1.2.2 Přezkumné řízení.....	21
3.2 Společné a odlišné znaky u rozkladu a odvolání	21
3.2.1 Společné znaky.....	21
3.2.2 Rozdíly	22
4. Řízení o rozkladu	22

4.1 Subjekty řízení.....	22
4.2 Dotčené orgány a další osoby	23
4.3 Podání rozkladu.....	23
4.4 Rozhodnutí o rozkladu	24
4.5 Závěr k uvedenému příkladu rozhodnutí o rozkladu	25
5. Rozkladová komise.....	25
5.1 Předmět činnosti a opatření k zajištění činnosti komise	26
5.2 Členství v komisi, řízení a odměny	27
5.3 Podjatost člena komise a právo na informace.....	28
5.4 Průběh jednání komise	29
5.5 Jednací řád rozkladové komise	30
6. Rozbor Úřadu pro ochranu osobních údajů.....	30
6.1 Sídlo a působnost ÚOOÚ.....	31
6.2 Stručný náhled do historie úřadu	32
6.3 Organizační struktura.....	34
6.3.1 Předsedkyně ÚOOÚ	35
6.4 Členové rozkladové komise	36
6.5 Vlastní zhodnocení.....	37
7. Závěr.....	38
8. Zdroje	42
8.1 Monografie	42
8.2 Odborné články.....	43
8.3 Internetové zdroje	43
9. Seznam příloh.....	46

Úvod

Již v dávných časech se do podvědomí lidí dostávala myšlenka jistého uspořádání společnosti a v souvislosti s pokrokem lidstva se v čase měnila a vyvíjela i jejich organizace, jejíž nedílnou součástí bylo bezpochyby také právo. S příchodem písma začínají lidé využívat nejen obyčejového, nýbrž i psaného práva, což v současnosti vnímáme jako kořeny či prameny jednotlivých odvětví v jinak velmi rozsáhlém souboru. Avšak aby mohla společnost fungovat, bylo naprostou nezbytností vytvoření oblastí v systému, které by se zaobíraly možnostmi a způsoby obrany při narušení práv jednotlivců či skupin.

V celé práci se jedné z takovýchto oblastí věnuji, zaobírám se správním právem platným na území České republiky a příslušnou právní úpravou. Všeobecně jde o velmi rozsáhlý soubor veřejnoprávních norem, které mají za úkol organizaci a rozložení činnosti orgánů veřejné správy, což je jeden z dalších klíčových pojmů, kterému se na následujících stránkách věnuji a pokusím se jej rozklíčovat.

Nicméně oblast správního práva je velice obširná a důkladný rozbor by se rozsahově příliš pro bakalářskou práci nehodil, zvolila jsem proto užší okruh týkající se opravných prostředků, v mém případě především řádného opravného prostředku jménem rozklad. V literatuře či v zákoně se, dle mého názoru, tomuto institutu nevěnuje přílišná pozornost, přestože se jedná o významný prostředek spadající pod práva osob dotčených rozhodováním ústředních správních úřadů. Nejen úprava, ale i problematika institutu rozkladu se často opomíjela, přesto v současnosti dochází ke stále častějšímu polemizování. Značný prostor pro diskuse se nabízí například u podjatosti členů rozkladových komisí.

Text bakalářské práce se bude následně dělit do několika kapitol, popřípadě podkapitol, z nichž první půlka pojednává o tématu spíše v teoretické rovině a vytváří obraz institutu zasazený a provázaný s fungováním veřejné správy. Postupně se v textu propracuji od veřejné správy ke správnímu právu a přes opravné prostředky až k jádru, tedy k řízení o rozkladu, rozkladové komisi a k Úřadu pro ochranu osobních údajů. Některé z částí pro lepší představu a ucelenější přehled podložím příslušnými listinami vydanými v reálné rovině správními orgány. Předpokládám, že pomocí příloh budu schopna přiblížit a lépe propojit teoretické

poznatky s praxí. Poslední kapitola v sobě obsahově ponese stručné shrnutí celé věci, vlastní posouzení a zformulování osobních závěrů v podobě de lege ferenda.

Co se literatury týká, základem pro mne byl Správní řád (zákon č. 500/2004 Sb., dále jen s. ř.), jež zároveň představuje i základní předpis upravující řízení před správním úřadem. Nicméně pouze zmíněný zákon, pro potřeby sepsání bakalářské práce nepředstavuje dostačující zdroj informací. V některých ohledech považuji právní úpravu rozkladu jako nepříliš dostačující i přes to, že v situacích, které zákon výslovně nezakazuje, lze využít jednotlivých ustanovení vztahujících se k odvolání. Obohacovala jsem se proto o další vědomosti nacházející se především v odborné literatuře, v článkách z právnických portálů, odborných časopisů a věrohodných webových stránek, bakalářských a diplomových prací studentů a v neposlední řadě jsem čerpala také z vydané judikatury, jež je dalším významným tokem informací v oblasti problematiky správního práva a opravných prostředků. Předešlé judikáty soudů pro následná rozhodování nejsou nijak závazné (což je jedním z podstatných rozdílů mezi právem kontinentálním a anglosaským), ale jejich význam nelze popřít.

V celé práci se držím převážně metody deskripce (věnuji se rozkladu, snažím se jej postupně v jednotlivých částech popsat a klasifikovat), komparace (srovnání opravných prostředků, především institutu rozkladu a odvolání) a explanace neboli vysvětlení (zaměřuji se na rekonstrukci a pochopení, následně se snažím vyvodit vlastní závěry, které jsou v práci prezentovány jako návrhy de lege ferenda).

Vzhledem k neustávající činnosti úřadů se spíše narůstající tendencí, považuji téma za velmi aktuální, stále častěji můžeme totiž narazit na účastníky řízení nespokojené s rozhodnutím, kteří neváhají a uplatňují svá práva prostřednictvím zákonem umožněných prostředků obrany. Z hlediska prospěšnosti bych své zpracování považovala za přínosné z důvodu snahy o zkompletování či řešení problematiky a nastínění fungování institutu na situacích, které nám praxe v reálném životě poskytuje.

1. Veřejná správa

Pro mne jeden z klíčových pojmů, který se vyvíjel po velmi dlouhou dobu a prodělal mnohé změny, kdy za nejzásadnější považuji poslední z reform. Níže postupně rozebírám slovní spojení veřejné správy tak, abych se od původu obou slov dostala až k výsledné podobě současného systému spravování záležitostí na území České republiky. Přikládám jí zásadní význam jednak proto, že je nezbytná pro demokratickou společnost a jednak pro činnost úřadů, poněvadž v její nepřítomnosti (především z důvodu úzké provázanosti a závislosti jednoho institutu na druhém) dochází i k zániku správního práva.

1.1 Pojem veřejná správa

Vymezit pojem veřejné správy není zase až tak jednoduché, v případě použití doslovného překladu z latinského výrazu získáme slovní spojení „administrativní přísluhování“, což ji vcelku vystihuje. Avšak vysvětlení rozhodně nedosáhneme, dáme-li se po přímé a jednoduché cestě. Kompletně jako celek nenalezneme její úpravu v Ústavě, v Listině základních práv a svobod a dokonce ani v jiných zákonech, přesto všechno právní úprava s tímto pojmem pracuje (např. Občanský soudní řád vyjmenovává instituce veřejné správy a operuje i s termínem oblast veřejné správy). (Nečadová 2009)

Nelze jednoznačně určit, z kterého odvětví prameny veřejné správy vůbec pocházejí, nalézáme totiž proudy v různých oblastech patřících do politologického či sociologického rámce, nicméně ji lze vnímat jako výplod činnosti člověka moderní doby (Nečadová 2009). Jak ve svém článku uvádí Špaček (2013), tak je vlastně významným nástrojem veřejné moci uplatňované uvnitř státu. Jedná se o souhrn činností, jejichž náplň se týká veřejných služeb a záležitostí řešených napříč všemi úrovněmi, které přímo či nepřímo vykonává již zmíněný soubor institucí. V současnosti pohlížíme na správu ze dvou hledisek, kterými jsou materiální a formální pojetí. Materiální pojetí chápeme ve funkčním smyslu věci, všeobecně bych sem tedy zařadila činnost ve veřejném zájmu jako takovou. Druhá rovina poukazuje na soubor institucí a nazývá se organizačním či formálním obrazem.

Opomenout však nesmíme ani dvě veliká odvětví, která veřejná správa zastřešuje. Jedná se o pilíře bezpochybně patřící k demokratickému právnímu státu. Prvním z nich je státní správa, druhý pilíř naopak představuje samosprávu. Dělení však nastíním v jedné z dalších podkapitol.

1.2 Funkce veřejné správy

Při hledání podkladů jsem mimo jiné narazila na texty věnující se funkcím, nicméně nejvíce se mi zamlouvalo pojednání v textu od pana docenta Špačka z Masarykovy univerzity.

De facto nelze nadefinovat funkce veřejné správy komplexně, jelikož i přes vzájemnou komplementaritu jak státní správy, tak samosprávy narážíme na problém nutnosti jejich odlišení. Přehledné rozlišení platící pro oba podsystemy je na funkce vnitřní a vnější, které se částečně prolíná i s dělením veřejné správy na vrchnostenskou a nevrchnostenskou (fiskální).

Postavení orgánu vůči dalšímu subjektu pokládám za výchozí při rozhodování, o kterou funkci se jedná. Ve chvíli, kdy orgán vystupuje v pozici nadřízeného účastníka vůči druhému subjektu, mluvíme o vrchnostenské funkci, pro niž je charakteristická činnost regulace a zasahování prováděná pomocí vydávání správních aktů. Naopak v případě rovného postavení účastníků mluvíme o fiskální funkci týkající se spíše finančně-majetkových poměrů na státní úrovni, popřípadě na úrovni jednotlivých celků územní samosprávy.

Výjimku tvoří tzv. služba veřejnosti plnící spíše sociální funkci, kam pro lepší představu patří zabezpečování či obstarávání věcí ve veřejném zájmu, nejedná se však o případ výdělečné činnosti. (Špaček 2013)

1.3 Dělení veřejné správy

Základní rozvětvení nás posouvá ke dvěma podsystemům a to k soukromé správě a státní správě, zcela mimo zmíněné dělení stojí samospráva.

1.3.1 Státní správa

Státní správu si můžeme představit jako činnost realizovanou přímo prostřednictvím orgánů, lze na ni nahlížet i jako na specifické vedení společnosti a projev svrchovanosti státu nad občany. Typické je rovnoměrné rozmístění úřadů,

jejich jednotný postup a také hierarchické řazení, se kterým přichází i role nadřízenosti a podřízenosti na jednotlivých úrovních.

V rámci státní správy se často vyskytuje pojem centralizace, jenž je v praxi uplatňován. Pojednává právě o hierarchizaci a pravomocech nadřízeného orgánu při zasahování do činnosti níže postavených jednotek. (Ochrana, Půček, Špaček 2015)

1.3.2 Samospráva

Hlavním rysem, pomocí něhož se samospráva od státní správy odlišuje, je uskupení lidí řídící společenství v rámci zákona bez vnějších zásahů prováděných institucemi. Jde tedy o spravování vlastních záležitostí bez zevních zásahů na základě vlastních rozhodnutí a to ať už přímo či prostřednictvím volených orgánů. Jednoznačným rysem je vskutku vysoká úroveň autonomie a decentralizace. Dále ji lze ještě rozdělit na samosprávu územní a zájmovou.

V případě decentralizace narážíme na již zmiňovanou situaci, kdy je znemožněno dalším orgánům vstupovat do činnosti orgánů samosprávy. (Ochrana, Půček, Špaček 2015)

1.4 Reforma veřejné správy

Neboli časově i organizačně náročný proces spuštěný v souvislosti s politickou a ekonomickou situací panující na území našeho státu v listopadu 1989 po pádu komunistického režimu. Prvním krokem k úspěšnému započetí byl přerod na demokratický stát a návrat ke všem jeho principům, na nichž je jako takový založen.

Nejprve reforma zasáhla stát v oblasti územní samosprávy a jejího členění, kam patří například i navrácení samosprávného chodu obcím či vznik vyšších územně správních celků (krajů), dále také zrušení okresních úřadů, rozdělení jejich kompetencí mezi obce a kraje, kdy se u obcí na určitých stupních také vytvořily spádové oblasti. (Hašková 2011)

Na závěr podkapitoly zmíním už je to, že pro realizaci reformy využila vláda tzv. spojeného modelu a doposud se dotkla tří oblastí, tedy územní samosprávy, ústřední státní správy a samotného výkonu veřejné správy. Úkolem celé reformy nebylo pouhé podpoření demokratických principů, nýbrž i přiblížení celého sektoru veřejné správy občanům. (Nečadová 2009)

1.5 Kontrola veřejné správy

Žádná instituce nebo subjekt fungující v současném demokratickém státě nemůže disponovat mocí, aniž by neměla omezený rámec povinností i pravomocí, nad kterým by nebyla prováděna soustavná kontrola. Jinak tomu není ani u orgánů veřejné správy. Kontrolní činnost je provázaná stejně tak jako orgány, které ji provádějí a které se vzájemně doplňují nejen obsahově, ale i postupově. Dostává se tak možnosti i veřejnosti, aby iniciovala či v rámci zákona provedla vlastní kontrolu opřenou především o zákon číslo 106/1999 Sb. Zákon o svobodném přístupu k informacím.

Se současnou platnou právní úpravou na našem území můžeme pro přehlednost vymezit několik jednotek provádějících kontrolu. Jedná se především o přehled převzatý od Lamploty (2008/2009) skládající se z kontroly vykonávanou:

- volenými orgány
- soudy
- nejvyšším kontrolním orgánem
- správními orgány
- na základě podání občanů
- v souvislosti s veřejným ochráncem práv.

2. Správní právo

V nedávné minulosti se začalo stále více hovořit o ochraně občanských práv a svobod, kam bezpochyby řadíme i tak mladé odvětví jaké správní právo. Nadefinování veřejné správy úzce souvisí s právní úpravou a je tedy naprostou nezbytností, dá se říci i podmínkou sine qua non. Jak říká Hendrych a kolektiv (2006), jde o tu část právního řádu, kterou řešíme úpravu organizace, činnost či vztahy vytvářející se při výkonu mezi jednotlivými stranami (nositeli veřejné správy, fyzickými a právními osobami). V historii se na území Evropy současně vytvářely i se svými specifiky především dvě pojetí (francouzské správní právo,

anglické správní právo), pro obě platilo, že se odvozovaly spíše od soudní kontroly. (Hendrych a kol. 2006)

2.1 Správní právo hmotné a procesní

Využitím jednoho z pohledů dělíme správní právo do dvou odvětví na právo hmotné a procesní a každé z nich se pyšní souborem norem. V některých případech je až téměř nemožné rozeznat, jakého charakteru normy jsou a to i přestože na první pohled je definice obou (jak hmotněprávních, tak i procesních norem) dosti srozumitelná. Při zjednodušené formulaci pro hmotněprávní normy platí, že se zde stanovuje, jaká práva a povinnosti mají dotčené osoby a naopak procesně právní zase říkají, jakým způsobem lze tato práva uplatnit. (Kindl, Kramář, Rajchl, Telecký 2006)

Od norem lze také odvodit zjednodušené charakteristiky obou podoblastí práva. Hmotné právo tedy zaštiťuje činnost správních orgánů a procesní právo slouží spíše k usměrňování organizací a působnosti správních orgánů, dále též k úpravě jednotlivých postupů před správními orgány při rozhodování o právech a povinnostech subjektů. (Sedláček 2005)

2.2 Předmět a úprava správního práva procesního

V případě, že hovoříme o předmětu, musíme zmínit a přenést do popředí především procedurální vztahy vyskytující se v souvislosti s uplatňováním hmotného správního práva v rámci správního řízení. Popřípadě vztahy vznikající během dalších procedurálních postupů, kam řadíme nejen tvorbu a vydávání správních aktů (především aktů smíšené povahy), ale i uzavírání veřejnoprávních smluv. (Skulová a kol. 2008)

Pro právní úpravu je v současnosti rozhodující zákon č. 500/2004 Sb., správní řád (dále označován jen jako s. ř.), kde se nalézají nejpodstatnější část a převážná většina úpravy daného práva. Nejdůležitější pro procesní právo ze správního řádu je druhá a třetí část, tedy obecná ustanovení o správním řízení a zvláštní ustanovení o správním řízení, které jsou dále roztrženy do více specifikovaných částí. (Skulová a kol. 2008)

2.3 Správní řízení

Ve třetí podkapitole bych nejprve v úvodu naznačila, co vůbec proces nazývající se správní řízení je, čím se vyznačuje, co je jeho podstatou, popřípadě kde nalezneme pro něj podstatnou právní úpravu. Nejzásadnější tok informací pro sepsání třetí podkapitoly pro mne představovala kniha Správní právo procesní od Skulové a kolektivu a Správní právo - Obecná část, přesněji deváté vydání od Dušana Hendrycha a kolektivu, které zde budou také především citovány.

Jedná se o proces aplikování hmotných norem správního práva za účelem zhotovení rozhodnutí, s použitím procesních norem pro úpravu postupů příslušných orgánů (proto lze tvrdit, že správní řízení je aplikačním režimem). Předmětem řízení je proto rozhodovací činnost orgánů veřejné správy s cílem vydat rozhodnutí, pomocí něhož se v konkrétní situaci zakládají, mění či ruší práva nebo povinnosti výslovně stanovené osoby, popřípadě lze dané osobě práva a povinnosti prostřednictvím vydaného správního aktu přiznat či zamítnout. (Skulová a kol. 2008)

Jedním z významných charakteristických rysů řešeného procesu je transparentnost, která slouží také k rozvoji otevřenosti a kontrole správy, jelikož účastníci a další oprávněné osoby sledují a hodnotí kroky, jež správní orgán provádí. Otevřenost sama velmi úzce souvisí i s nezájatostí a mohou se pyšnit vlastní charakteristikou typickou pro proces správního řízení, jedná se například o zpřístupnění informací účastníkům řízení a dalším osobám, prokáží-li tyto osoby právní zájem, popřípadě relevantní důvod. Mezi další prvky transparentnosti řadíme právo na pomoc a poučení, právo být slyšen, směřování procesu k vydání rozhodnutí a povinnost dané rozhodnutí odůvodnit. (Hendrych a kol. 2016)

Řízení můžeme členit z hlediska jeho povahy na správní řízení obecné a správní řízení zvláštní. Rozdíl hledejme za právní úpravou, pojednává se zde především o kombinaci správní řádu s dalšími zákony, které obsahují zvláštní procesní ustanovení (může se například jednat o mezinárodní smlouvy patřící do právního řádu České republiky, kterými se orgány veřejné správy musí také řídit). S. ř. je tedy možno chápat jako velmi podstatnou, dá se říci až jádrovou, právní úpravu, jež je možné interpretovat v kontextu se zvláštními právními úpravami i s organizačně právní úpravou orgánů veřejné správy vztahující se k jejich pozici v hierarchii. (Skulová a kol. 2008)

3. Charakteristika opravných prostředků

S. ř. k začátku roku 2018 dosáhl deseti let účinnosti v našem právním státě a jeho podstatou je uvedení transparentnosti a vhodných postupů aplikačních procedur v řešených procesech správních orgánů při uplatňování veřejné správy nevyjímaje ani prostředky nápravy, ke kterým se účastníci správního řízení uchylují v případech, že došlo při uplatňování práva k možnému pochybení. (Průcha 2018)

Právě opravnými prostředky se zabývá tato kapitola, kde se nejprve budu zaměřovat na jednoduché nadefinování a rozdělení prostředků a následně se více soustředí na institut rozkladu, který je zároveň hlavní náplní bakalářské práce.

3.1 Základní charakteristika opravných prostředků

Při seznamování se s opravnými prostředky narážíme opakovaně při správním řízení na nepostradatelnost zásady dvouinstančnosti, stejně tak i na rozlišování na prostředky řádné a mimořádné. Rozlišení sice pramení z právní úpravy, nicméně současná právní úprava správního řízení takové pojmenování umožňuje, ale neužívá. Mezi prostředky nápravy můžeme též rozeznávat ty, které jsou v režii adresáta a proti nim stojí prostředky využívané z moci úřední. (Průcha 2018)

3.1.1 Řádné opravné prostředky

Jde o opatření vedoucí ke změně či zrušení rozhodnutí, které nenabýlo právní moci a přicházejí na řadu jako první, následně po vyčerpání veškerých řádných opravných prostředků je možné přistoupit ke skupině mimořádných. (Kindl, Kramář, Rajchl, Telecký 2006)

3.1.1.1 Odvolání

Nejznámější a nejvíce využívaný prostředek nápravy, který lze uplatnit proti kterémukoliv rozhodnutí v prvoinstančním řízení správního orgánu, pokud to zákon nevyklučuje nebo není upraveno jiným prostředkem. Odvolání je možné podat k věcně i místně příslušnému orgánu třemi způsoby a to písemně, ústně zapsáním do protokolu nebo elektronicky (v posledním případě se však nesmí opomenout

připojení elektronického podpisu). Práva na odvolání se může oprávněná osoba vzdát stejně tak ho vzít zpět, avšak dané rozhodnutí již nelze změnit. (Kohoutková 2014/2015)

Odvolávat se je vždy možné pouze proti výrokové části v rozhodnutí (v případě podání odvolání proti odůvodnění se z důvodu nepřipustnosti řízení v druhé instanci ani nezahajuje) a napadnout je možné celou část výroku, jeden určitý výrok či jeho vedlejší ustanovení. Abychom však dosáhli platného podaného odvolání, musíme dodržet určitou předepsanou stylistickou formu. Vždy musí být z odvolání dobře rozpoznatelné, proti kterému rozhodnutí je podáváno, v jaké míře jej napadá a v neposlední řadě musí podatel připojit vlastní identifikaci. Vždy se uvádí jméno, příjmení, datum narození a místo trvalého pobytu nebo adresu pro doručování, je-li odlišná od adresy trvalého pobytu. V případě, že odvolání podává právnická osoba, uvede se její název nebo obchodní firma, IČO a adresa sídla, popřípadě jiná adresa určená pro doručování písemností. V písemnosti musí být označen také orgán, ke kterému se osoba odvolává a v neposlední řadě je nezbytné připojit podpis osoby. Při absenci některého z údajů či přítomnosti vad, vyzve orgán podatele k doplnění údajů a odstranění nedostatků a stanoví odpovídající lhůtu. Osoba podávající odvolání musí vyhotovit dostatečný počet stejnopisů, kdy každá ze stran obdrží po jednom stejnopisu (v případě více účastníků je nutné, aby odvolání obdržel každý z nich). Pokud chce podatel při odvolacím řízení podávat důkazy a poukazovat na další skutečnosti, může využít jen skutečností a důkazů, které nešlo uplatnit dříve, ke starším, dříve uplatnitelným během prvoinstančního řízení, se nepřihlíží.

Lhůty pro odvolání jsou vždy uvedeny v poučení, tedy závěrečné části rozhodnutí a jedná se o časový úsek 15 dní, který se začíná počítat ode dne vyrozumění o rozhodnutí. Pokud zákon nestanoví jinak, je možné se odvolávat až po samotném vydání rozhodnutí (Kohoutková 2014/2015). Při absenci či závadě v poučení se lze odvolávat do 15 dnů od chvíle uvědomění o opraveném usnesení a nejpozději však do 90 dnů ode dne oznámení o rozhodnutí. Pokud by snad nastala situace, že některému z účastníků řízení nebude rozhodnutí oznámeno, má daný účastník možnost odvolání se během 30 dnů, od chvíle zjištění (odvolání ale musí proběhnout nejpozději do 1 roku od vydání rozhodnutí).

Včas přijaté nezávadné odvolání pozastavuje nabytí právní moci, dochází k uplatnění odkladného účinku, který lze opět na základě zákona vyloučit v situaci naléhavého veřejného zájmu, při značné hrozbě poškození některého z účastníků nebo v případě zažádání účastníkem (výjimky, kdy se k žádosti účastníka nepřihlíží, jsou opět stanoveny ve s. ř. v § 85, odst. 2). Pokud by snad k vyloučení odkladného účinku došlo, musí správní orgán vydat neprodleně odůvodnění svého rozhodnutí.

Ve s. ř. nalezneme také úpravu postupu správního orgánu, jenž napadené rozhodnutí vydal, následně se zde řeší také předání spisu odvolacímu orgánu a jeho postup a rozhodování ve věci (jedná se o § 86 - § 90 s. ř.). Především se v rámci těchto paragrafů jedná o tom, že odvolání se zasílá nejprve orgánu, který rozhodoval v prvním stupni, ten následně vyrozumí všechny účastníky řízení a vyzve je ve stanovené lhůtě (ne kratší než 5 dní) k vyjádření. Orgán rozhodující v první instanci může rozhodnutí změnit nebo zrušit pouze v případě, že tak vyhoví odvolání v plném rozsahu, nezpůsobí-li žádnému z účastníků újmu a získá-li s rozhodnutím od všech zúčastněných souhlas. Pokud ovšem nemůže správní orgán rozhodnout ve věci sám, postoupí spis i s vlastním stanoviskem orgánu, který rozhodne ve druhé instanci a to nejpozději do 30 dnů ode dne doručení odvolání. Odvolacím správním orgánem je vždy nejbližší nadřízený správní orgán, ten provede přezkum a následně ve věci rozhodne. Při zjištění rozporu právních předpisů s rozhodnutím, proti němuž je vzneseno odvolání, může správní orgán rozhodnutí zrušit (celé nebo pouze část) a zastavit řízení, nebo vrátit věc zpět k projednání k původně rozhodujícímu orgánu. V praxi běžně dochází i k zamítnutí odvolání a potvrzení napadeného rozhodnutí, ať již v celém rozsahu nebo jen v jeho části.

Na závěr krátkého shrnutí institutu odvolání považuji za důležité poukázat na problematiku poněkud významného tématu blanketních odvolání. Jak uvádí ve svém právním vyjádření krajský úřad Karlovarského kraje (**viz Příloha č. 1: Právní názor krajského úřadu Karlovarského kraje**) všeobecně je za blanketní odvolání považováno odvolání neúplné, sloužící pouze k získání času pro podavatele. Zcela se zde postrádají důvody k odvolání, podle nichž lze následně vymezit i rozsah přezkumu. Polemizovalo se především nad tím, jestli neúplná odvolání lze vůbec za odvolání považovat, zda je nezařadit spíše mezi dodatečná vyjádření. Názorově se přikláním a souhlasím s panem JUDr. Vítězslavem Šemorou a jeho článkem

vydaným v Právních rozhledech v č. 20 roku 2009 „Podruhé k problematice opožděných, blanketních a doplňujících odvolání proti rozhodnutím vydaným ve správním řízení“, kde řadí odvolání mezi prostředky dozírající nad zákonností veřejné správy. Neméně se ztotožňuji s řešením otázky postupu správních orgánů nastíněnou v časopiseckém příspěvku.

3.1.1.2 Rozklad

Další vcelku speciální prostředek je rozklad, u něhož jeho výjimečnost nacházíme například v nemožnosti dvouinstančního projednání, jelikož se podává proti rozhodnutí ústředního úřadu, ministra, státního tajemníka ministra nebo vedoucího jiného ústředního správního úřadu (nejčastější případy se vztahují na rozhodnutí ministerstev a ústředních správních úřadů). I přes rozdíly je však rozklad odvolání velmi podobný, objevuje se proto i názor, že se jedná o jeho určitou paralelu. (Kohoutková 2014/2015)

Ve správním řádu jej nenalezneme tak jako ostatní opravné prostředky v druhé části, ale v části třetí zabývající se především specifitějšími instituty, jejichž výskyt není tak častý. V praxi narazíme také na případy, kdy rozkladu nelze využít, jde například o rozhodnutí o neudělení azylu. (Jemelka, Pondělíčková, Bohadlo 2016)

Kromě již zmíněných ministerstev na seznam ústředních orgánů patří:

- Český statistický úřad
- Český úřad zeměměřičský a katastrální
- Český báňský úřad
- Úřad průmyslového vlastnictví
- Úřad pro ochranu hospodářské soutěže
- Správa státních hmotných rezerv
- Státní úřad pro jadernou bezpečnost
- Komise pro cenné papíry
- Národní bezpečnostní úřad
- Energetický regulační úřad
- Úřad vlády České republiky.

(zákonyonline.cz 2016)

Jednou ze zvláštností je rozkladová komise, která slouží jako poradní a pomocný orgán ministra, popřípadě jiného vedoucího ústředního správního orgánu. Skládá se vždy nejméně z pěti členů, převážně se jedná o odborníky a náplní jejich činnosti je vydání návrhu. (Kohoutková 2014/2015)

Ministr ani vedoucí zmíněných úřadů není návrhem komise vázán, nicméně se očekává, že bude vydané vyjádření respektovat a vezme jej v potaz. Také o rozkladu nelze rozhodnout dříve, nežli je návrh vůbec vydán, pokud by k takovému případu došlo, rozhodnutí o rozkladu by se stalo neplatným. (Jemelka, Pondělíčková, Bohadlo 2016).

3.1.1.3 Odpor

Podání odporu je možné pouze proti písemnosti vydané formou příkazu ve správním řízení, kde nesmí chybět odůvodnění. Odpor může podat pouze osoba, které byl příkaz uložen a to do osmi dnů od oznámení o příkazu. V případě, že daná osoba nedodrží lhůtu osmi dnů, stává se podání odporu nemožným z důvodu nabytí právní moci příkazu, dodrží-li se, příkaz se zruší. (Kindl, Kramář, Rajchl, Telecký 2006)

Naskýtá se také možnost při přítomnosti účastníka, jenž uzná důvody, pro které se příkaz ukládá, vydat jej na místě formou prohlášení. V dané situaci dochází k okamžitému nabytí právní moci a možnost podání odporu zaniká. (Kindl, Kramář, Rajchl, Telecký 2006)

3.1.2 Mimořádné opravné prostředky

Již dříve jsem se zmínila, jaký je zásadní rozdíl mezi oběma skupinami opravných prostředků. Podstatné pro mimořádné opravné prostředky je nabytí právní moci rozhodnutí a vyčerpání všech řádných prostředků.

3.1.2.1 Obnova řízení

Obnovu řízení nalezneme u pravomocného rozhodnutí se skutkovými nedostatky. Může vzniknout z podnětu účastníka řízení nebo z moci úřední a skládá se ze dvou fází. Nejprve dochází k řízení o povolení obnovy, které směřuje ke správnímu orgánu, který ve věci rozhodoval v posledním stupni a dále následuje samotné obnovené řízení. V obnoveném řízení orgán rozhodující v první instanci

původní rozhodnutí zruší a vydá nové nebo se naopak nedopracuje k závěru, že je obnova řízení odůvodněná a celé řízení tak zastaví. Typickými důvody pro obnovu jsou podle správního řádu:

- objevení nových skutečností a důkazů
- nepravdivost dříve doložených důkazů
- zrušení/ změnění podkladového rozhodnutí.

(Ondrůš a kol. 2017)

3.1.2.2 Přezkumné řízení

Lze zahájit pouze z moci úřední, nikoliv na popud účastníka a jedná se proto čistě o dozorčí prostředek. K tomuto prostředku se přistupuje pouze v případech, kdy dochází k pochybnostem o souladu rozhodnutí s právními předpisy. Během přezkumného řízení se účastníci původního řízení nemění a vydané rozhodnutí je prvoinstančním, což znamená, že je zde přípustné odvolání. Ve výsledku může dojít k vydání usnesení, pomocí něhož se řízení zastaví, vydání nového rozhodnutí nebo navrácení věci orgánu, který původní rozhodnutí vydal. (Ondrůš a kol. 2017)

Velice se mi zamlouvala možnost aplikování § 98 s. ř. a úprava řízení na zkrácené, dochází tak dle mého názoru k menší zatíženosti úřadů a úředních osob, tím i zvýšení efektivnosti jejich činnosti, především však k urychlení řešení nastalé situace. Zmíněný postup se umožňuje v případech, jestliže se splní veškeré podmínky pro přezkumné řízení, není dále nezbytně nutné podání dalších vyjádření účastníků a zároveň pouhý spis s veškerým přiloženým materiálem podává dostatečné svědectví o porušení právních předpisů. Platí, že během průběhu zkráceného procesu není potřeba ani dalšího dokazování.

3.2 Společné a odlišné znaky u rozkladu a odvolání

3.2.1 Společné znaky

V porovnání s odvoláním spočívají společné znaky zejména ve stanovení stejné obecné 15 - ti denní lhůty pro podání každého z nich od chvíle oznámení účastníkům. Další shodností u řízení obou institutů je, že jej v průběhu a případě potřeby lze doplňovat o nově nabyté důkazy a případně vydané rozhodnutí přezkoumat. (Skulová, Průcha, Havlan, Kadečka 2005)

3.2.2 Rozdíly

Odlišnosti hledejme především v instančnosti a s tím i v souvisejícím účinku vydaného verdiktu. V případě odvolání pojednáváme o dvouinstančním řízení s devolutivním účinkem, které u rozkladového řízení postrádáme z důvodu absence nadřízeného orgánu a dochází tak „pouze“ k suspenzivnímu účinku. (Skulová, Průcha, Havlan, Kadečka 2005)

4. Řízení o rozkladu

Správní řízení jako takové jsme si již nadefinovaly a z různých úhlů pohledů představili ve třetí části druhé kapitoly, nyní se blíže zaměříme na řízení o rozkladu, které bych ráda představila pomocí reálné situace. Rozhodnutí, proti němuž bylo využito opravného prostředku rozkladu, se nachází mezi vybranými anonymizovanými rozhodnutími předsedkyně Úřadu pro ochranu osobních údajů na straně jedné a Ministerstvem školství, mládeže a tělovýchovy na straně druhé (**viz příloha č. 2: Rozhodnutí o rozkladu**). Řízení bylo zahájeno zasláním oznámení účastníkovi, podkladem pro řízení se stal kontrolní protokol, jenž zakládal důvodné podezření na dopuštění se správního deliktu, stejně tak posloužil i veškerý spisový materiál zkompletovaný během konání kontroly.

4.1 Subjekty řízení

Pro představení subjektů v teoretické rovině bych využila zcela výstižnou definici Skulové a kol. (2008): „Označení subjekty správního řízení se vztahuje na nositele procesních práv a povinností, kteří mají rozhodující vliv na průběh a výsledek správního řízení.“. Jedná se sice o obecné definování subjektů správního řízení, nicméně je charakteristika aplikovatelná i na rozkladové řízení. Označení subjekty řízení však zahrnuje obširnou oblast, nejedná se pouze o dělení na správní orgány a účastníky řízení, nýbrž i na dotčené orgány a další osoby. Pod označením správního orgánu si tedy představíme nositele určitých pravomocí, jehož prostřednictvím je vykonávána veřejná správa, v opozici si pak představme účastníky řízení, tedy subjekty, proti kterým je moc veřejné správy uplatňována. Účastníci jsou

jinak řečeno adresáti působení veřejné správy, jelikož konkrétně o jejich záležitostech je během řízení rozhodováno. (Skulová a kol. 2008)

V uvedeném příkladu vydaného rozhodnutí se na začátku můžeme dočíst, že nám v pozici správního orgánu vystupuje Úřad pro ochranu osobních údajů a jako účastník Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy, mezi osoby hrající významnou roli bychom pak mohli zařadit zaměstnankyni ústředního správního orgánu, která provedla inspekci a sepsala kontrolní protokol sloužící spolu s veškerými (v průběhu monitorovací činnosti) nahromaděnými materiály jako podklad.

4.2 Dotčené orgány a další osoby

Dle s. ř. do skupiny dotčených orgánů patří všechny orgány, o nichž to stanovuje zákon. Vyznačují se možností vydávat závazná stanoviska či vyjádření sloužící jako podklad pro rozhodnutí správního orgánu a jsou povinni předložit veškeré údaje nezbytné pro řízení. Dotčené orgány se mohou v rámci mezí zákona spolupodílet na úkonech ve správním řízení, nicméně jim nepřísluší vydávání rozhodnutí.

Při různých správních řízeních dále ještě můžeme narazit na množinu osob, se kterými obecná úprava řízení počítá jako s dalšími osobami. V takové situaci mluvíme o subjektech, které nejsou účastníky řízení, avšak mají charakteristickou roli, s níž v kontextu bývají uváděny procesní oprávnění a povinnosti. Znamější označení zmíněné skupiny je osoby zúčastněné na řízení, ve skutečnosti může jít o tlumočníky, znalce, svědky a jiné. (Skulová a kol. 2008)

4.3 Podání rozkladu

Okamžik, kdy je možné využít institutu rozkladu, vychází z jeho samotné podstaty. Vzhledem k nepříliš rozsáhlé právní úpravě ve stávajících šesti odstavcích v jediném paragrafu s. ř. a častému odkazování na jiné paragrafy, především na právní úpravu odvolání, pokud to nevyklučuje povaha věci, dochází v praxi často ke vzniku diskutabilních otázek. Mezi takové okruhy patří i neexistence devolutivního účinku, který je podmíněn zásadou dvojinstančnosti, uplatňovanou napříč spektrem opravných prostředků. Avšak absence u rozhodnutí vydaných nejvyšším článkem státní správy se v praktickém pojetí řeší dvěma způsoby. V první situaci může dojít

k rozhodnutí úřadu a při následném podání rozkladu se úřad uměle rozdělí na dvě instance, kdy druhou instanci zosobňuje představený úřadu (dochází tak k částečnému uplatnění devolutivního účinku). V druhém případě může nastat okamžik, během něhož v obou instancích rozhoduje osoba stojící v čele příslušného orgánu a v tu chvíli o devolutivním účinku nelze hovořit. Podání rozkladu je tedy možné pouze proti nepravomocným rozhodnutím vydaným na ústřední úrovni. (Adamec 2015)

Pro uvedení podání rozkladu do reálné roviny můžeme opět využít zmiňovaného příkladu, u kterého v rámci řešené otázky považuji za důležité poučení uvedené v závěru původního rozhodnutí ve věci zpracování a hromadění citlivých osobních údajů žáků. Poučení zní následovně: „V souladu s § 152 odst. 1 s. ř. lze u oddělení správních činností Úřadu pro ochranu osobních údajů proti tomuto rozhodnutí podat ve lhůtě 15 dnů ode dne doručení rozhodnutí rozklad předsedkyni Úřadu pro ochranu osobních údajů.

Rozhodnutí je doručeno dnem převzetí stejnopisu, nejpozději ale desátým dnem od jeho uložení na poště. V případě doručování do datové schránky je dnem doručení okamžik přihlášení oprávněné osoby do datové schránky, nejpozději ale desátý den ode dne dodání rozhodnutí do datové schránky.“.

4.4 Rozhodnutí o rozkladu

Po podání rozkladu, které neobsahuje vady, počíná běžet rozkladové řízení, během kterého je jako poradní orgán zapojena do činnosti rozkladová komise, jejíž členové jsou do funkce jmenováni ministrem nebo vedoucím ústředního správního úřadu. Předseda, zvolený ze jmenovaných členů, řídí veškeré schůze i hlasování. Po předmětné poradě bez přítomnosti dalších osob (pokud není zákonem stanoveno jinak) může komise jako kolegiální orgán hlasovat. Usnášení schopná je pouze v přítomnosti nadpoloviční většiny všech členů. Komise následně předá návrh na rozhodnutí o rozkladu vedoucímu úřadu, ten se však „doporučením“ komise řídit nemusí. K rozhodnutí musí dojít bez zbytečných průtahů. Z hlediska uplatňování principu otevřenosti veřejné správy je nezbytné znát členy příslušných komisí pro případ, aby se v opodstatněných situacích mohl účastník (popř. účastníci) bránit a namítat podjatost.

Pro rozhodnutí o rozkladu platí, že podle ustanovení § 91 odst. 1, s. ř. je odvolání proti rozhodnutí odvolacího správního orgánu nepřipustné. Pokud si tedy nalezneme kterékoliv rozhodnutí odvolacího orgánu (popřípadě využijeme přiložené rozhodnutí), zjistíme, že se obsah poučení výrazně neliší od úvodní věty v tomto odstavci.

4.5 Závěr k uvedenému příkladu rozhodnutí o rozkladu

Po prostudování přiloženého rozhodnutí zjistíme, že rozklad proti rozhodnutí v první instanci nebyl podán pouze jednou. První pokus o podání rozkladu byl zamítnut a účastník řízení se proto obrátil s žalobou na Městský soud v Praze, který dané rozhodnutí zrušil a navrátil zpět k dalšímu řízení. Ani druhé vydané rozhodnutí, jež obsahovalo shodnou výši sankce za spáchání správních deliktů v uvedeném výčtu, nebylo dle jednání účastníka adekvátní. Nastalo opětovné zrušení a navrácení věci k novému projednání, rozkladu bylo tedy opět vyhověno. V následně vydaném rozhodnutí došlo k segregaci a restrikci sankce, jelikož byla uložena ve čtvrtinové výši původní částky, kdy se i výčet obvinění uvedený v odůvodnění zúžil, nicméně bylo před nabytím pravomoci opět využito institutu rozkladu. Vzhledem ke zpracování a hromadění osobních údajů žáků považovaných za citlivá data se i přes neustálé namítání účastníka řízení, že tak aktivně nečinil a nasbíraná data byla anonymizována, stalo zamítnutí podaného rozkladu výsledným rozhodnutím předsedkyně Úřadu pro ochranu osobních údajů.

Neznám sice rozsah ani obsah veškerých prošetřovaných souborů, ale podle jednotlivých volně dostupných rozhodnutí týkajících se prošetřovaného případu, v určitém rozsahu k provinění jistě došlo, i když práce s osobními údaji je v dnešní době velmi ošemetnou oblastí. Největším „překvapením“, kvůli kterému jsem si přiložený příklad vybrala a zmínila, pro mne byla několikrát opakovaná navrácení rozhodnutí k novému projednání věci, vzhledem ke kterým došlo i ke zbytečným průtahům, i když v tomto případě nebyly zaviněny nečinností správního orgánu.

5. Rozkladová komise

O rozkladové komisi jsem se na několika málo řádcích ve třetí kapitole o rozkladu již zmínila, poukázala jsem na jeho funkci nikoli rozhodovacího, ale poradního orgánu, a to v případech, že vedoucí ústředního správního úřadu rozhoduje v druhé instanci. Rozkladová komise se vždy skládá minimálně z pěti odborníků působících v té oblasti, pro kterou byla zřízena. Většina členů komise musí být ve smyslu § 152 odst. 3 zákona č. 500/2004 Sb. externisty, nesmí se tedy jednat o zaměstnance daného ústředního správního úřadu. Komise následně vydává návrh na rozhodnutí, který je nutnou podmínkou pro rozhodnutí vedoucího úřadu.

5.1 Předmět činnosti a opatření k zajištění činnosti komise

Obecně platí, že předmětem činnosti komise je právě vydávání návrhů na rozhodnutí, v nichž odborní jedinci posuzují rozklad podaný proti rozhodnutí vydanému v první instanci. Pro řádné posouzení mohou být někdy naprostou nezbytností písemnosti s utajovaným obsahem, které se na základě § 17 odst. 3 s. ř. archivují mimo spis. V takovém případě zákon umožňuje zřízení tzv. zvláštního senátu rozkladové komise skládajícího se vždy nejméně ze tří členů, kteří splňují zvláštní podmínky stanovené v § 152 odst. 4 s. ř.. Jedná se o splnění především čtyř následujících kritérií:

- státní občanství České republiky
- platné osvědčení fyzické osoby vhodné pro stupeň utajení přezkoumávaných utajovaných informací, popř. utajení vyššího stupně
- být před zkoumáním utajovaných informací poučen předsedou zvláštního senátu rozkladové komise (písemný záznam o poučení je nezbytné zaslat ve lhůtě 30 dnů od vystavení Národnímu bezpečnostnímu úřadu)
- bezpečnostní způsobilost.

Jinak i pro zvláštní senát rozkladové komise platí, že jeho většinu musí tvořit odborníci, kteří nejsou jako zaměstnanci zařazení do ústředního správního úřadu, kde funkci člena vykonávají.

Další podrobnosti, a to nejen ohledně předmětu činnosti rozkladových komisí, možno nalézt ve vnitřních řádech (statutech) jednotlivých ústředních

správních úřadů, které jsou jimi vydávány, upravovány a aplikovány v závislosti na hlavní náplni činnosti úřadu. Například do působnosti rozkladové komise ministra vnitra náleží dle jejího statutu nejen posuzování rozkladů podaných proti rozhodnutí ministerstva, ale i posuzování podnětů k přezkoumání pravomocných rozhodnutí ministerstva v přezkumném řízení či hodnocení opatření proti nečinnosti v působnosti ministra vnitra. (Muni.cz 2016)

Z odkazovaného materiálu jsem čerpala i pro napsání druhé části podkapitoly, která pojednává o zajištění činnosti komise. Na tomto místě považuji za nutné zdůraznit, že rozkladová komise by měla své stanovisko předložit vedoucímu ústředního správního úřadu bez zbytečného odkladu s tím, že vedoucí útvaru, do rámce jehož působnosti řešená věc spadá, je povinen se jednání komise účastnit a na výzvu jejího předsedy zdůvodnit postup a závěry učiněné příslušným útvarem.

5.2 Členství v komisi, řízení a odměny

Již několikrát jsem poznamenala minimální počet členů v komisi, nezmínila jsem však zatím složení komise a způsob, na jehož základě se lze stát jedním ze členů. Z hlediska hierarchie komise nalezneme vždy v čele předsedu a pak následně další členy, kteří svůj post vykonávají díky jmenování ministrem nebo vedoucím jiného z ústředních správních úřadů. Členství je považováno za nezastupitelné a končí v případě úmrtí člena, vzdání se členství nebo odvoláním. V případě, že to zákon nevyklučuje, vede se řízení před komisí podle § 134 s. ř., což znamená, že jednání vede předseda nebo jiný člen, na kterém se kolegiální orgán usnese. Pravomocí každého ze členů je možnost podat během řízení při poradě před počátkem hlasování návrh na usnesení komise. Po proběhnutí porady se přistupuje k hlasování, během něhož mohou být přítomni pouze členové komise a osoba vyhotovující protokol, pokud jej nepsuje některý ze členů. Komise je usnášení schopna jen v případě nadpoloviční většiny všech svých členů a usnesení přijato nadpolovičním počtem přítomných hlasů. Průběh hlasování vede vždy předseda, který zároveň hlasuje jako poslední po dílčím hlasování členů (v případě, že dochází k hlasování členů v počtu sedm a více, je možné provést hlasování najednou). Po jeho ukončení je naprostou nezbytností sepsání protokolu o průběhu hlasování, jenž musí každý z přítomných členů podepsat (nutností je i připojení podpisu osoby

sestavující protokol). Společné rozhodování orgánu platí i v případě námitky, kdy dochází opět k hlasování, nicméně již bez člena, proti němuž je námitka směřována. Celý proces řízení postupuje podle jednacího řádu, ve kterém se nalézají detaily o průběhu jednání komise.

Za odvedenou činnost jistě náleží každému ze členů přiměřená odměna, uzavírají se tedy podle nového občanského zákoníku č. 89/2012 Sb. smlouvy o výkonu činnosti člena rozkladové komise, kde se příslušné částky uvádějí. Jako příklad jsem si dovolila vložit mezi přílohy smlouvu uzavřenou mezi Energetickým regulačním úřadem a panem Ing. Vladimírem Štěpánem, kteří mezi sebou uzavírali smlouvu na post předsedy rozkladové komise (**viz příloha č. 3: Smlouva o výkonu činnosti člena rozkladové komise**).

5.3 Podjatost člena komise a právo na informace

Jako příhodné považuji nejprve nadefinovat, co vůbec pojem podjatost znamená. Vlastními slovy bych podjatost vyjádřila jako postoj úřední osoby (vůči účastníkům řízení, zastupujícím osobám či předmětu řízení), který je určitým způsobem ovlivněn a ve výsledku dochází k narušení nestrannosti při výkonu veřejné správy, obvykle je zde předpoklad sledování vlastního zájmu. Je ovšem možné ihned po zjištění takového chování u úřední osoby podat námitku na podjatost.

Existují debaty týkající se tématu podjatosti u členů rozkladových komis. V podstatě jde v takovýchto diskuzích především o to, zda je možné podávat námitku či nikoli. Členové komis nejsou zaměstnanci úřadů a výsledek jejich jednání je spíše poradního charakteru, který vedoucímu ústředního správního orgánu (nebo ministroví) pouze doporučuje jakým způsobem ve věci rozhodnout, spolu s tím je připojeno i odůvodnění, jak k danému závěru kolegium dospělo. Nicméně jelikož odbornou činností přispívají nemalým podílem na výkonu pravomoci správního orgánu, lze je považovat za úřední osoby a přisuzovat jim stejná práva a povinnosti. Ve výsledku může být osoba, proti níž je námitka podána vyloučena z projednávání věci a celého řízení. (Kolman 2013)

O možnosti námitky jsem se již zmínila, ale zákon (§ 14, s. ř.) nám také uvádí, že v případě, kdy nedojde k podání námitky ihned po zjištění skutečností vedoucích k závěru o podjatosti, se k pozdějšímu namítání nepřihlíží. O námitce

rozhoduje přímý nadřízený, v případě rozkladových komis se jedná o předsedu. V době před učiněním rozhodnutí, zda je námitka odůvodněná či nikoli se musí člen komise zdržet veškeré činnosti. V případě vyloučení jednoho z členů komise, je nutností, aby jej předseda co nejdříve nahradil, veškeré změny ve složení komise se musí zaznamenat do spisu.

Avšak je složité namítat pro podjatost, když byste ani jako účastník řízení neznal jednotlivé členy kolegia. Každý z účastníků má právo personální složení znát a to především na základě zákona č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím. Zákon nám říká, že pokud není uveden závažný důvod pro nezveřejnění informací, musí být údaje žadateli sděleny. Úřad je povinen vyřídit žádost ve lhůtě patnácti dnů ode dne jejího podání a to bez zbytečných průtahů. Právo na informace je právem ústavním a známost členů podstatou zajištění objektivnosti v rozhodování, bez toho by možnost námitek o podjatosti některých členů z komise zcela pozbývala významu. (Hanuš 2015)

5.4 Průběh jednání komise

Další z částí, které se následně chci věnovat je rozebrání procesu jednání komise, některé z informací zde velmi pravděpodobně zazní opakovaně, ale to především z důvodu jejich důležitosti či proto, že půjde o částečný překryv s předešlými tématy týkajícími se rozkladových komisí.

Několikrát zde jistě už zaznělo, že vlastně po celou dobu píše o poradním orgánu kolegiálního charakteru a jako takové se jeho řízení upravuje především dle § 134 s. ř.. Členové se dělí na předsedu a ostatní členy komise, kdy se jedná převážně o odborníky v požadovaném oboru, jejichž většina není zaměstnanci úřadu a jednají nejméně v pětičlenných senátech. Řízení vede stanovený předseda nebo jiný člen, na kterém se orgán usnese. Průběh celého řízení je veden ve spisech, kdy protokoly sepisuje jeden ze členů, popřípadě jiná pověřená osoba. Jednání jsou neveřejná a účastníci řízení se k závěrům, k nimž komise dojde, nemohou vyjadřovat.

Sestavení určitých závěrů vždy předchází hlasování, na jehož podmínky a průběh jsem také dříve poukázala. Ještě než se ale přistoupí k hlasování, musí dojít k poradě, kde je nutná absence nejen účastníků uplatňujících rozklad, ale také osob, které přispěly k vydání napadeného rozhodnutí. V závěru dochází k předání návrhu

komise na rozhodnutí vedoucímu správního úřadu a ten následně rozhodne o zamítnutí rozkladu nebo napadené rozhodnutí zruší či změní, musí se zde však splnit podmínka, že v případě uznání rozkladu v celém rozsahu, při zrušení či změně nedojde k újmě žádného z účastníků (pokud by všichni dotčení účastníci nevyslovily souhlas).

Veškeré podrobnosti od přesného stanovení předmětu činnosti přes opatření k zajištění činnosti, administrativní zajištění, členství, přípravu a četnost jednání a jiné jsou upravovány především v příslušných jednacích řádech.

5.5 Jednací řád rozkladové komise

Každá z komis potřebuje podrobnější právní úpravu, tuto nutnost řeší ministerstva a ústřední správní úřady vydáním statutů a jednacích řádů komis, které představují vnitřní správní předpisy. V praxi sestavuje oba takové předpisy ministr, popř. vedoucí ústředního úřadu, záleží tedy pouze na jeho uvážení, které záležitosti budou detailněji rozebrány, může se jednat i o konkretizování zákonných ustanovení jako členství v komisi, hlasování a jiné. V některých jednacích řádech se mohou vyskytovat i odstavce týkající se technického zabezpečení komisí, pravidelnosti schůzek či jiné organizační pokyny. (Hanuš 2015)

Je zde pouze jedna zásada, k jejímuž porušení nesmí za žádných okolností dojít. Zcela nezbytné je držet se kogentních norem, v právním řádu České republiky není prostoru pro úpravu či pro pouhé odchýlení se od nich. Pravým opakem kogentních norem jsou normy dispozitivní, u nichž lze předpokládat určitou volnost ve stanovení práv a povinností.

6. Rozbor Úřadu pro ochranu osobních údajů

Již několikrát se v celém textu práce objevilo slovní spojení ústřední správní úřad, jehož významnou roli ve správním právu, dokonce i v problematice rozkladu či správního řízení, nelze popřít. Rozhodla jsem se proto o zařazení jednoho z takovýchto úřadů do vlastní práce. Úřad pro ochranu osobních údajů (dále jen zkráceně „ÚOOÚ“ či „Úřad“) jsem zvolila z důvodu stále narůstajícího významu

instituce především kvůli vyspělosti a neustálému zdokonalování techniky v současné době, kdy je možné zneužít i takových údajů, které dříve lidé ani nepovažovali za osobní. Do kapitoly zakomponuji nejen stručné představení úřadu, jeho historii a nejpodstatnější právní předpisy, ale i hlavní představitele úřadu včetně rozkladové komise a jejích členů.

6.1 Sídlo a působnost ÚOOÚ

Co se sídla ÚOOÚ týká, nalezneme jej v Praze v ulici Pplk. Sochora. V první řadě je nezbytné upozornit na nezávislost úřadu, jenž zaštiťuje úsek agendy provázaný s osobními údaji, což znamená, že dbá na dodržování postupů, práv i povinností při nakládání s osobními údaji, data shromažďuje a na jejich základě vede registr. Úřad je zároveň otevřen veřejnosti a umožňuje jí podání podnětů a stížností na porušení zákona. Úřad umožňuje na požádání i poskytnutí konzultací v oblasti ochrany osobních údajů, na stránkách úřadu můžeme nalézt i číslo na linku GDPR, která je poskytnuta jako možnost široké veřejnosti poradit se v oblasti obecného nařízení o ochraně osobních údajů (dále jen „GDPR“), což je dle mého názoru dosti významným krokem nejen k lepší informovanosti, ale též k posilování právního vědomí občanů. (Uoou.cz 2013a)

Mezi nejpodstatnější právní instrumenty na tomto poli řadíme Listinu základních práv a svobod (usnesení předsednictva České národní rady č. 2/1993 Sb., o vyhlášení LISTINY ZÁKLADNÍCH PRÁV A SVOBOD jako součásti ústavního pořádku České republiky) a zákon č. 101/2000 Sb., o ochraně osobních údajů, jejichž smyslem a podstatou je ochrana jednoho ze základních práv a jeho konkrétních projevů, čímž narážím především na ochranu občana před neoprávněným zasahováním do jeho soukromého a osobního života a neoprávněným shromažďováním nebo jiným zneužíváním osobních údajů. Nutno uvést, že zákon č. 101/2000 Sb., ač stále formálně platný, byl od 25.5.2018 nahrazen GDPR a v budoucnu má být schválen ještě tzv. adaptační zákon. Další úpravu je možné rozdělit do skupin, kritériem pro jejich stanovení může být například oblast působnosti. Úpravu činností v oblasti ochrany osobních údajů nalézáme nejen ve dvou výše zmíněných základních předpisech, ale i v řadě dalších, jakými jsou například zákon č. 500/2004 Sb., správní řád, zákon č. 106/1999 Sb., o svobodném

přístupu k informacím či zákon č. 159/2006 Sb., o střetu zájmů. Abych neustále nezmiňovala stejnou činnost úřadu, která vychází už jen z pouhého názvu instituce, další oblastí, v níž se svou činností ÚOOÚ angažuje, je tvorba a převod identifikátorů pro státní registry, projednávání správních deliktů nebo dozorčí činnost v rámci obchodních sdělení či zpracovávání osobních údajů. (Uoou.cz 2013b)

6.2 Stručný náhled do historie úřadu

Veškeré podklady, které byly nezbytné pro sepsání podkapitoly o historii, jsem čerpala z oficiálních stránek ÚOOÚ, jejichž přesný odkaz se nachází dále v závorce (<https://www.uoou.cz/historie%2Duradu%2Dpro%2Dochranu%2Dosobnic h%2Dudaju/ds-1061/archiv=0&p1=1059>), jedná se totiž o přehledný, komplexní a snadno dohledatelný materiál.

Zřízení úřadu se datuje k 1. červnu 2000, a to z důvodu potřeby existence nezávislého správního orgánu pro ochranu osobních údajů. Prvním předsedou se stal na základě návrhu Senátu po jmenování prezidentem České republiky s účinností od 15.6.2000 RNDr. Karel Neuwirt. Nejprve však plnil povinnosti pouze v omezeném rozsahu vztahující se spíše k přípravě a provádění opatření pro zahájení činnosti samotného Úřadu, od 1. září 2000 započal vykonávat funkci předsedy. Původní sídlo měl Úřad v hlavním městě, stejně jako je tomu v dnešní době, nicméně se jednalo o budovu Úřadu pro státní informační systém. Níže v odstavci o organizační struktuře jsou zmíněni i inspektoři, jejich prvními prezidentem jmenovanými předchůdci byli Ing. Bc. Miloš Dokoupil, RNDr. Jiří Souček a DrSc. a Ing. Miloš Šnytr. Celkem ovšem byl stanoven počet sedmi inspektorů, stejným procesem si proto prošli ještě Mgr. Božena Čajková, PhDr. Miroslava Matoušková, Ing. Bc. Oldřich Ševčík a Ing. Jan Zapletal.

V průběhu své existence Úřad převzal dozor nad dodržováním zákonem stanovených povinností při práci s osobními údaji, přijímáním podnětů a stížností, umožnil konzultace, garantuje plnění práv a nároků vyplývajících z mezinárodních smluv a své aktivity navíc rozšířil o přednáškovou a osvětovou činnost. Díky neustálému aktualizování a přizpůsobování právních předpisů dochází k rozšiřování pravomocí, například zákonem č. 227/2000 Sb. získal Úřad jako správní orgán

oprávnění udílet a odebírat akreditace u elektronických podpisů, v současnosti touto kompetencí disponuje Ministerstvo vnitra České republiky.

Za zásadní krok lze považovat podpis Úmluvy Rady Evropy č. 108, což byla první evropská listina značně usměrňující předávání osobních údajů. Znatelné napojení na evropské státy bylo pocíťováno ještě před vstupem do-EU, spolupráce na poli nebyla přebírání postupů, rad a zkušeností v počátcích fungování Úřadu spolupráce proto nebyla nijakým překvapením. Účastí v programu Phare jsme se stali součástí twinningového projektu, který měl za úkol vypomoci České republice v zakomponování a uplatňování dané legislativy. Základem pro spolupráci mezi jednotlivými úřady bylo bezprostřední předávání informací (ať už se jednalo o vědomosti či zkušenosti) od členských států EU do států, které členy nebyly, za splnění podmínky prosazení legislativy EU. Ke kulminaci došlo v červnu 2002, kdy odborníci z Evropské komise navštívili sídlo Úřadu a posuzovali jeho připravenost plnit povinnosti nejen vůči ČR, ale i vůči EU, porovnávali kompatibilitu s dalšími orgány EU a následně vydali kladně znějící závěrečnou zprávu.

V roce přistoupení k EU (rok 2004) se Úřad aktivně podílel na pořádání mezinárodní konference Rady Evropy a rovněž pořádal seminář řešení případů (Case Handling Workshop), jehož se účastnili zástupci veškerých evropských úřadů pro ochranu osobních údajů. Postupem času byly Úřadu přidělovány další pravomoci, mezi ty významnější patří od roku 2004 dohled nad šířením obchodních sdělení. Vcelku brzy se stal náš Úřad pro ochranu osobních údajů v rámci Evropy uznávanou institucí a začal se tak sám podílet na vytváření sféry osobních údajů v dalších nově vznikajících demokraciích na evropském území.

Po pěti letech od založení (tedy v roce 2005) RNDr. Karla Neuwirta vystřídal na postu předsedy RNDr. Igor Němec, do funkce byl jmenován prezidentem republiky na návrh Senátu na dobu pěti let.

V úvodu historické kapitoly jsem zmínila osvětovou činnost, mezi nejznámější počiny v jejím rámci patří přednášková činnost Úřadu pro akreditovaný vzdělávací projekt zaštiťovaný Ministerstvem školství, mládeže a tělovýchovy, jehož seminář zdárně dokončilo 211 pedagogů.

Důležitost, kterou se Úřad pyšní, podtrhuje i několik významných návštěv, které sem od roku 2000 (což není nijak výrazně dlouhá doba působení správního

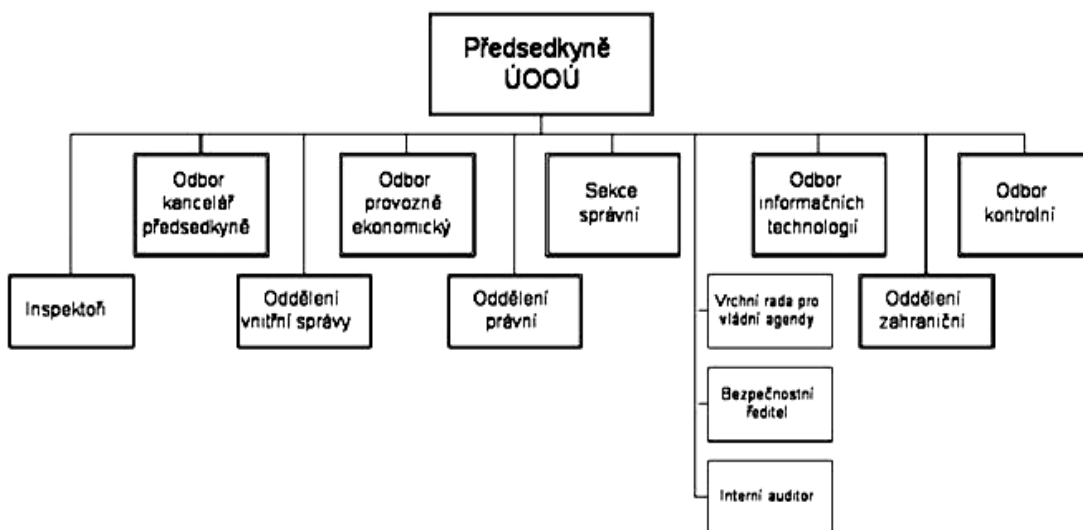
orgánu na našem území) zavítaly. Mezi zmíněné osobnosti řadím například návštěvu tehdejšího prezidenta republiky s první dámou v roce 2007, evropského inspektora ochrany údajů Petra Hustinx v roce 2009, komise Senátu pro ochranu soukromí v čele s její předsedkyní a také jiné zahraniční návštěvy. Za zásluhy byly uděleny i ceny, zmiňovaná instituce se pyšní „Evropskou cenou za nejlepší službu veřejnosti v oblasti ochrany osobních údajů“ či „2. cenou v otevřenosti veřejné správy“.

V roce 2009 se Úřad stal opakovaným pořadatelem již XIX. semináře řešení případů, následující rok byl Úřad poctěn možností připravit a zorganizovat Konferenci evropských komisařů ochrany dat a soukromí. Téhož roku (2010) byl již podruhé do své funkce prezidentem jmenován RNDr. Igor Němec, spolu s ním byli zvoleni na funkční období deseti let i noví inspektoři PaedDr. Jana Rybínová a Ing. Josef Vacula, další změny na postech komisařů se odehrály roku 2011. Poslední z významnějších změn bylo jmenování nové předsedkyně Úřadu JUDr. Ivany Janů v roce 2015, která svou funkci vykonává dodnes.

6.3 Organizační struktura

Přehledné znázornění struktury je možné představit pomocí tzv. pavouka (viz Obrázek č. 1). Již bylo řečeno, že v čele plní svou funkci předseda, pod ním se pomyslný pavouk dělí do čtyř odborů, tří oddělení, správní sekce, inspektorů, interního auditora, bezpečnostního ředitele a vrchní radu pro vládní agendy. Další podrobnější dělení se následně týká odborů, oddělení či správní sekce.

Obrázek č. 1: Organizační struktura ÚOOÚ

Zdroj: <https://www.uoou.cz/organizacni%2Dstruktura/ds-1063/archiv=0&p1=1059>

6.3.1 Předsedkyně ÚOOÚ

Považuji za důležité představit současnou vykonavatelku předsednictví ÚOOÚ především nutno zmínit její zkušenosti, vize a vlastní stanovené cíle.

JUDr. Ivana Janů—vystudovala Právnickou fakultu Univerzity Karlovy a během své bohaté kariéry nabývala zkušeností jako poslankyně parlamentu, soudkyně a místopředsedkyně Ústavního soudu ČR, soudce Mezinárodního trestního tribunálu pro bývalou Jugoslávii. Nicméně nelze opomenout zahraniční praxi, mezi lety 1991 až 2014 se účastnila zahraničních stáží či delegací a působila jako lektorka, člen právní sekce Rady Evropy nebo poradce v International Criminal Law Services Foundation. (Uoou.cz 2013c)

Právě pro bohatou kariérní minulost a možnost pracovat nejen v rámci České republiky, ale i v rámci Evropy, a z důvodu, že nahlédla do fungování systémů různých zemí, ji považuji za zcela vhodného kandidáta pro daný post. Sympatická mi není jen z pracovní stránky, rozumné mi po přečtení článku pro Parlamentní listy přišli i názory a cíle, které jsou následující. Do budoucna by ráda metamorfovala vnímání úřadu veřejností a extrapolovala blíže vytyčené hranice mezi soukromím jedinců do širšího okruhu společnosti. Uvědomuje si, že Úřad si nemůže dovolit meškat a musí vyhovět požadavkům dnešní doby, s čímž dochází k navyšování nároků i na zaměstnance, někteří zde však pracují od samotného založení instituce a přijetí takové koncepce je pro ně složitější, což může částečně snižovat výkonnost správního orgánu. Zároveň je zde snaha o provedení změn či zvýšení kooperace instituce s občany a jejich zapojení do aktivní ochrany osobních dat. (Parlamentnílisty.cz 2016)

V oblasti problematiky se může vyskytovat pojem státní služba, podle níž musí začínat každý z úředníků od nejnižší úrovně a postupně se vypracovat za současného získávání různých atestací. V období, než člověk dosáhne až na požadovanou pozici a tomu odpovídající plat, je mnohdy značně finančně podhodnocen. Při reorganizaci je pak povinnost nepotřebným zaměstnancům hradit po dobu šesti měsíců až 80 % platu a tři až dvanáct měsíců odstupné. (Parlamentnílisty.cz 2016)

Druhým tématem často skloňovaným v souvislosti s činností ÚOOÚ se stala plynulost a délka kontrol. O narůstající tendenci podaných stížností nelze polemizovat, je nutno také ale poukázat na vcelku nevýrazné stáří orgánu, jehož podstata fungování (tedy ochrana osobních údajů, pro kterou byla instituce z důvodu vydání směrnice EU zřízena) není oblastí v dostatečné míře podloženou judikaturou. Segment zaslaných stížností se týkal nečinnosti ÚOOÚ, přílišných průtahů nebo nepřiměřené nápravy v případě porušení práv. Dle výroku zástupkyně veřejného ochránce práv je určitá míra viny přisuzována především způsobu nabytí pozice předsedy a inspektorů (jejich jmenování a odvolání je závislé na prezidentovi na návrh Senátu). V reakci na daný výrok vznesl tehdejší předseda RNDr. Igor Němec námitku týkající se výrazně omezených pravomocí vůči nezávisle jmenovaným inspektorům, s čímž ne zcela souhlasím, jelikož mezi výsadní práva předsedy ÚOOÚ náleží řízení, kontrola či organizování činnosti, dále uložení obligatorních pokynů, určení hlavního zaměření kontroly, popřípadě přidělení mezního termínu pro skončení kontroly. Mezi významné body činnosti předsedy patří také sjednocování rozdílných výstupů v obdobných prošetřovaných situacích, jelikož v tu chvíli má předseda za úkol rozhodnutí inspektorů v průběhu řízení o rozkladu, popřípadě řízení o námitkách proti protokolu, unifikovat. Rozhodně by měl být přednostně uplatňován princip přiměřenosti, stejně tak je nutné upřednostnit zájem fyzické osoby a ochrana jejích údajů. Přestože se vyskytuje absence jednoznačného zákonného určení lhůt, považují se vydaná opatření za paralelu správních rozhodnutí, bylo by proto na místě využít lhůt stanovených ve s. ř. (Ochrance.cz 2010)

6.4 Členové rozkladové komise

ÚOOÚ jsem si nevybrala namátkově, ale právě pro jeho přehlednost a otevřenost, na jeho stránkách je možné nahlédnout do tabulky, v níž je obsažen přehled členů rozkladové komise, což může být stěžejním pro osoby v rozkladovém řízení při namítání podjatosti u některého ze členů.

Tabulka č. 1: Přehled členů rozkladové komise

Jméno, příjmení	zaměstnanec úřadu / externista
RNDr. Kamila Bendová, CSc.	externí pracovník

Mgr. et Mgr. Božena Čajková	zaměstnanec úřadu
Mgr. Martin Dušička	externí pracovník
JUDr. Veronika Gabrišová	externí pracovník
Mgr. Petr Jäger, Ph.D.	externí pracovník
Mgr. Petr Kobyłka	předseda
Mgr. Barbora Ležátková	externí pracovník
JUDr. Ján Matejka, Ph.D.	externí pracovník
Mgr. Marta Mühlhoferová	zaměstnanec úřadu
Dr. Jiří Navrátil	externí pracovník
Mgr. Marek Nemeth	externí pracovník
JUDr. Mgr. Daniel Novák, Ph.D.	externí pracovník
Mgr. Josef Prokeš	zaměstnanec úřadu
JUDr. Ing. Helena Svatošová	externí pracovník
Ing. Bc. Barbora Tomčalová	externí pracovník

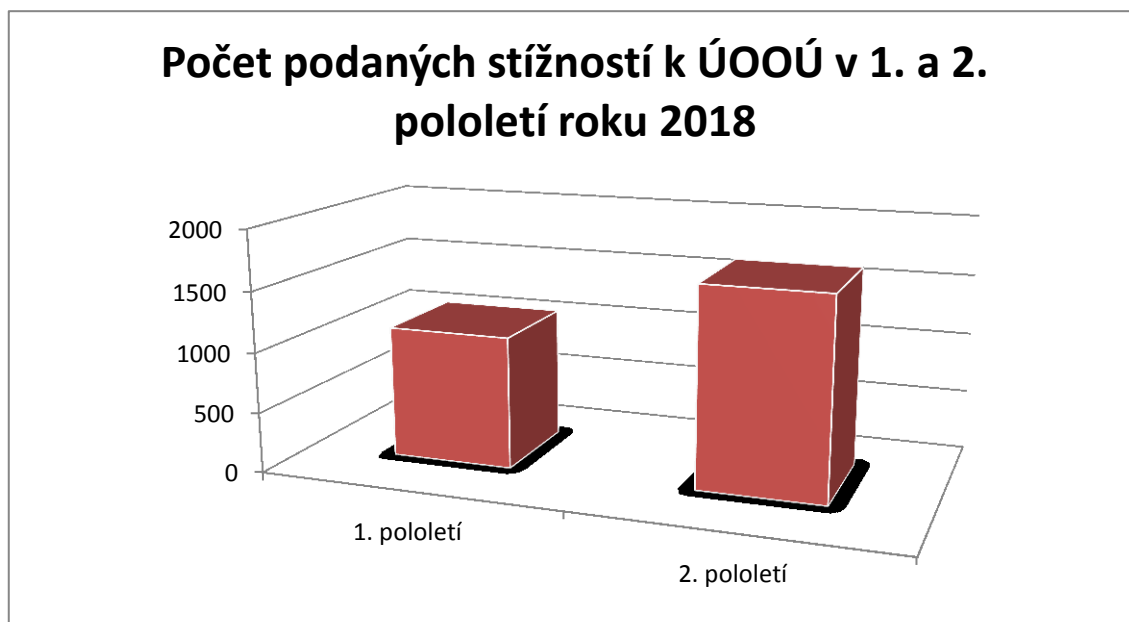
Zdroj: <https://www.uouu.cz/seznam%2Dclenu%2Drozkladove%2Dkomise/ds-1079/archiv=0&p1=1059>, vlastní zpracování dat

6.5 Vlastní zhodnocení

Z velké části je ÚOOÚ znevýhodněno svou nepříliš dlouhou dobou fungování, během které se sice snaží zakomponovat své postavení do právního prostředí a upevnit jej, ale zároveň se snaží si získat cestu do podvědomí občanů.

Dle mého názoru svou roli ústředního správního orgánu zajišťujícího ochranu osobních údajů plní i přes mnohá úskalí bravurně, o čemž může svědčit i nárůst počtu podaných stížností během druhého pololetí v roce 2018 (**viz graf č. 1: Počet podaných stížností**). Nárůst může ovšem souviset i s nabytím účinnosti GDPR, nicméně reakce Úřadu na zavedení zákona byla téměř okamžitá. ÚOOÚ v souvislosti s GDPR zřídil telefonní linku pro rychlou poradou, připravil různá školení a v neposlední řadě umožnil i konzultace.

Graf č. 1: Počet podaných stížností

Zdroj:

<https://www.uoou.cz/statistika%2Dpodnetu%2Da%2Dstiznosti%2Dza%2Ddefinovana%2Dobdobi%2Da%2Dpocet%2Dspravnich%2Drizeni/ds-5322/p1=5322>, vlastní zpracování dat

Za další velký přínos považuji uplatnění principu transparentnosti veřejné správy, který se projevuje například nejen uvedením jména, ale i stručného strukturovaného životopisu předsedkyně ÚOOÚ, či vyvěšením seznamu členů rozkladové komise (což je, jak jsem již zmínila, efektivní při upozorňování na podjatost). Otevřenost slouží ÚOOÚ též jako kontrola směřovaná od občanů ke správnímu orgánu a napomáhá k neustálému zdokonalování funkcí úřadu, ukotvenosti mezi dalšími orgány nebo k vyšší míře informovanosti širší veřejnosti, což může vysoce eliminovat míru korupce a klientelismu. Další z principů uplatňovaných v rámci fungování ústředního správního orgánu, který považuji za značně přínosný, je přiměřenost, která mnohdy nejen urychluje řízení a prováděné kontroly, nýbrž i způsob vnímání Úřadu veřejností.

7. Závěr

První polovinu práce považuji za převážně teoretickou část, která uvádí do souvislostí fungování veřejné správy a správního práva, jakožto i opravných prostředků. Líčím zde základy veřejné správy, nejen jako pojmu vhozeného do prostoru právního státu, ale i jako souhrn činností fungujících v demokratickém prostředí, pro který je nezbytný i vývoj (například v podobě územní reformy) stejně tak jako kontrola nebo obrana vůči neoprávněným zásahům. První kapitulu lze tedy považovat za ryze deskriptivní, naopak u druhé a třetí kapitoly se již posouvám k charakteristice správního práva a srovnání jednotlivých opravných prostředků, kde je využito mimo deskripce i funkce komparativní. V průběhu následujících dvou kapitol se zabývám již ryze institutem rozkladu spolu s vybranými problematickými oblastmi. Specifickou část pak tvoří kapitola o ÚOOÚ, ve které jsem se pokusila nejen analyzovat činnost zmíněného úřadu, nýbrž představit i reprezentující osoby a strukturu a upozornila jsem zde na plynulost a délku prováděných kontrol. Orgán ÚOOÚ jsem si vybrala právě z důvodu přehlednosti a otevřenosti, jsou zde zpřístupněná nejen některá z anonymizovaných rozhodnutí o rozkladu, ale zároveň i přehled členů rozkladové komise spolu s údajem, zda je či není daný člen zaměstnancem Úřadu.

Po vyhotovení práce vnímám největší prostor pro diskuse a úpravy u oblasti týkající se rozkladových komisí. Zákon sice u jejích členů stanovuje, že se musí jednat o odborníka, nicméně zde již není uvedeno, jak svou odbornost, popřípadě i praxi může prokázat. Mnohdy ani účastníci řízení jednotlivé členy neznají a musejí úřad žádat o poskytnutí této informace, což znamená, vynutí další činnosti úřadu. Zde je možné si položit otázku, zda se podobným situacím nedá prostřednictvím povinnosti zveřejnění seznamu členů předejít. Počty zřízených komisí u jednotlivých orgánů také nejsou nijak stanoveny, stává se proto, že u nevýrazně zatíženého ústředního orgánu státní správy (s ohledem na množství podaných rozkladů) dochází pouze k částečnému využití potenciálu komise či naopak u orgánu s často namítaným institutem rozkladu k přetížení komise. Nedostatek ze svého pohledu vnímám i u stanovení rozkladové komise jako výhradně poradního orgánu, kdy se rozhodovací pravomoc přiděluje vedoucímu ústředního orgánu nebo ministrovi. Avšak v právní praxi dochází spíše k situaci, kdy se předseda či ministr řídí a ztotožňuje se závěrem komise. S problematikou rozkladových komisí úzce souvisí

i vydávání interních aktů a jednacích řádů, které bývají na každém z úřadů rozdílné z pohledu obsahu i rozsahu.

Mnohdy se využívá komparace se zahraniční úpravou, ovšem při hledání obdobného institutu jakým je rozklad, jsem příliš neuspěla. Nicméně se podařilo nalézt alespoň jeden stát s obdobnou správní úpravou a prostředky. V tomto případě můžeme využít porovnání se Slovenskou republikou, která má na svém území platný s. ř., který předcházal tomu českému. Základní právní úprava je tedy téměř totožná s českou. Za nadstandard můžeme považovat usnesení vlády, pomocí něhož Slovensko ujednotilo „základní stavební kameny“ společné pro všechny ústřední správní úřady. Srovnání s dalšími zeměmi bohužel není možné z důvodu absence podobného institutu jako prostředku obrany.

Při vymýšlení návrhů de lege ferenda jsem se nechala inspirovat právě Slovenskem a navrhovala bych vydání směrnice, pomocí níž by se ujednotila základní úprava a předešlo by zbytečně dlouhým nebo přespříliš strohým jednacím řádům, v nichž by se mohlo objevit nejednoznačné vymezení orgánu a definování činnosti. Obsáhnout by mohla i úpravu týkající se odbornosti. Jednak by stanovila podmíněnost odbornosti související s oblastí, v níž má být funkce člena rozkladové komise vykonávána a zároveň by určila, jakým způsobem uváděnou odbornost prokázat. Dle mého názoru by tak došlo ke zkvalitnění a navýšení efektivity při uplatňování veřejné správy prostřednictvím správních orgánů. K navýšení intenzity transparentnosti může dopomoci zavedení povinnosti úřadů informovat návštěvníky webových stránek o složení rozkladových komisí včetně dosažené praxe či odbornosti s uvedením, zda se jedná o zaměstnance úřadu či externistu. Předešlo by se tak zároveň i zatížení úřadu v ohledu dotazování se na informace přístupné dle zákona č. 106/1999 Sb., zákon o svobodném přístupu k informacím. Poslední z konceptů, který zde chci zmínit, považuji významově za jeden z klíčových faktorů, jejichž změnu bych chtěla navrhnout. Jedná se o transformaci postavení rozkladové komise vůči podanému rozkladu. Komise by tak ztratila status poradního orgánu a namísto toho by se stala orgánem výkonným. V současnosti sice většinou dochází k souladu mezi rozhodnutím ministra (nebo vedoucího ústředního správního orgánu) a doporučením vydaným komisí, avšak není to pravidlem. Dle mého přesvědčení se tím zajistí rozhodnutí podložené odborným prozkoumáním projednávané věci,

o kterém nerozhodne pouze jediná osoba, ale kolegium sestavené z expertů v požadovaném oboru.

8. Zdroje

8.1 Monografie

HAŠKOVÁ, Martina. *Veřejná správa a územní členění státu*. Bakalářská práce. Právnická fakulta, Univerzita Palackého, Olomouc, 2011. 58 s.

HENDRYCH, Dušan a kolektiv. *Správní právo, Obecná část*. Praha: C. H. BECK, 2006. 861 s. ISBN 80-7179-442-2

HENDRYCH, Dušan a kolektiv. *Správní právo, Obecná část*. Praha: C. H. BECK, 2016. 570 s. ISBN 978-80-7400-624-1

JEMELKA, Luboš; PONDĚLÍČKOVÁ, Klára; BOHADLO, David. *Správní řád. Komentář – 5. vydání*. Praha: C. H. BECK, 2016. 852 s. ISBN 978-80-7400-607-4

KINDL, Vít; KRAMÁŘ, Květoslav; RAJCHL, Jiří; TELECKÝ, Daniel. *Základy správního práva*. Plzeň: Vydavatelství a nakladatelství Aleš Čeněk, s.r.o., 2006. 327 s. ISBN 80-7380-011-X

KOHOUTKOVÁ, Ilona. *Opravné prostředky ve správním řízení*. Diplomová práce. Právnická fakulta, Masarykova univerzita, Brno, 2014/2015. 74 s.

LAMPLOTA, Vít. *Kontrola veřejné správy*. Bakalářská práce. Právnická fakulta, Masarykova univerzita, Brno, 2008/2009. 37 s.

NEČADOVÁ, Věra. *Veřejná správa*. Katedra ekonomických studií, Vysoká škola polytechnická, Jihlava, 2009. 144 s. ISBN 978-80-87035-19-1

SEDLÁČEK, Vladimír. *Obecné správní právo*. Praha: ASPI, a. s., 2005, 380 s. ISBN 80-7357-060-2

SKULOVÁ, Soňa a kol. *Správní právo procesní*. Plzeň: Vydavatelství a nakladatelství Aleš Čeněk, s.r.o., 2008. 428 s. ISBN 978-80-7380-110-6

SKULOVÁ, Soňa; PRŮCHA, Petr; HAVLAN, Petr; KADEČKA, Stanislav. *Správní právo procesní*. Praha: EUROLEX BOHEMIA, s.r.o., 2005. 279 s. ISBN 80-86861-53-8

8.2 Odborné články

HANUŠ, Daniel. *Acta Moraviae. Vybraná problematika teorie a praxe rozkladových komisí*. 2015, roč. 7, č. 13, s. 35-41. ISSN 1803-7607

KOLMAN, Petr. *Právní rozhledy. K problematice podjatosti členů rozkladové komise*. 2013, roč. 21, č. 17, s. 595-597.

ISSN 1210-6410

PRŮCHA, Petr. *Právní vědy. Právo a bezpečnost*. 2016, roč. 2016, č. 1, s. 57-73. ISSN 2336-5323

8.3 Internetové zdroje

ADAMEC, M. *Fenomén uměle vytvářené druhé instance v řízení o rozkladu*. 2015. [online]. [cit. 2019-04-13]. Dostupné z:

<https://www.pravniprostor.cz/clanky/spravni-pravo/fenomen-umele-vytvarene-druhe-instance-v-rizeni-o-rozkladu>

Muni.cz. *Statut rozkladové komise ministra vnitra*. 2016. [online]. [cit. 2019-02-26].

Dostupné z:

https://is.muni.cz/th/ois94/Priloha_diplomove_prace.pdf

OCHRANA, F., PŮČEK, J. P., ŠPAČEK, D. *Veřejná správa*. 2015. [online]. [cit. 2018-11-26]. Dostupné z:

<https://is.muni.cz/el/1456/.../VEREJNA.SPRAVA.OCHRANA.PUCEK.SPACEK.pdf>

Ochrance.cz. *Předseda ÚOOÚ musí zajistit plynulost a přiměřenou délku kontrol.*

2010. [online]. [cit. 2019-04-07]. Dostupné z:

<https://www.ochrance.cz/aktualne/tiskove-zpravy-2010/predseda-uouu-musi-zajistit-plynulost-a-primerenou-delku-kontrol/>

ONDRÚŠ, Miroslav a kol. *Správní právo procesní.* 2017. [online]. [cit. 2019-02-10].

Dostupné z:

www.bpa-ostava.cz/images/Dokumenty/Docs/Skripta_-_Spravni_pravo_procesni.pdf

Parlamentnilisty.cz. *JUDr. Ivana Janů: Chci změnit pověst Úřadu pro ochranu osobních údajů.* 2016. [online]. [cit. 2019-04-07]. Dostupné z:

<https://www.parlamentnilisty.cz/arena/monitor/JUDr-Ivana-Janu-Chci-zmenit-povest-Uradu-pro-ochranu-osobnich-udaju-421577>

ŠPAČEK, David. *Veřejná správa a její funkce – úvod do teorie veřejné správy.* 2013 [online]. [cit. 2018-11-26]. Dostupné z:

https://is.muni.cz/el/1456/podzim2015/BPV.../VES1_01.Prednaska_studijni_text.pdf

Uoou.cz. *Úřad.* 2013a. [online]. [cit. 2019-04-01]. Dostupné z:

<https://www.uoou.cz/urad/ds-1059/p1=1059>

Uoou.cz. *Působnost úřadu.* 2013b. [online]. [cit. 2019-04-01]. Dostupné z:

<https://www.uoou.cz/pusobnost%2Duradu/ds-1269/archiv=0&p1=1059>

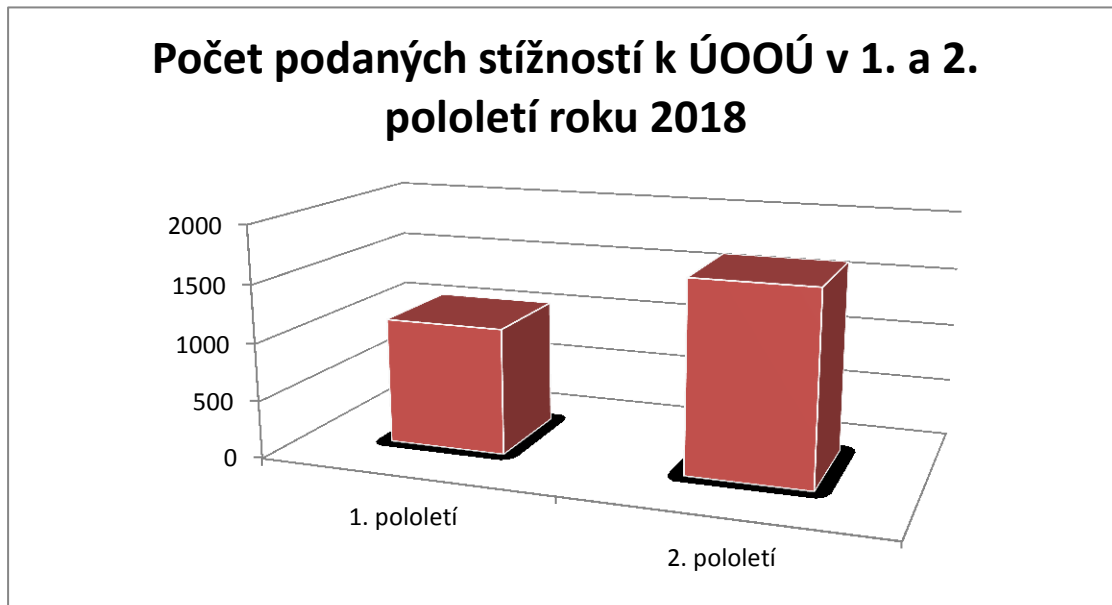
Uoou.cz. *Životopis předsedkyně úřadu.* 2013c. [online]. [cit. 2019-04-07]. Dostupné z:

<https://www.uoou.cz/organizacni%2Dstruktura/ds-1063/zivotopis-predsedkyne-uradu/ds-1067/archiv=0&p1=1059>

Zakonyonline.cz. *Zákon o zřízení ministerstev a jiných ústředních orgánů státní správy České republiky*. 2016. [online]. [cit. 2019-02-11]. Dostupné z:
<http://zakony-online.cz/?s147&q147=all>

9. Seznam příloh

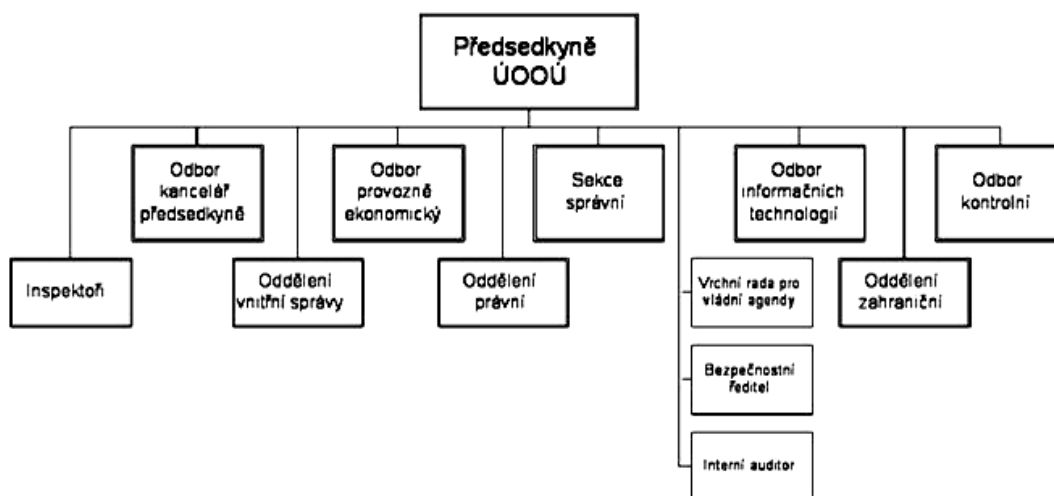
Graf č. 1: Počet podaných stížností

Zdroj:

<https://www.uouu.cz/statistika%2Dpodnetu%2Da%2Dstiznosti%2Dza%2Ddefinovana%2Ddobi%2Da%2Dpocet%2Dspravnic%2Drizeni/ds-5322/p1=5322>, vlastní zpracování dat

Obrázek č. 1: Organizační struktura ÚOOÚ

Zdroj: <https://www.uouu.cz/organizacni%2Dstruktura/ds-1063/archiv=0&p1=1059>

Příloha č. 1: Právní názor krajského úřadu Karlovarského kraje

Právní názor č. 24

Krajský úřad Karlovarského kraje, odbor stavební úřad

20. ledna 2016

Problematika blanketních odvolání

V rámci správního řízení může dojít k situaci, kdy účastník řízení podá tzv. blanketní či jinak neúplné odvolání, a to zejména z důvodu získání dodatečného časového prostoru pro specifikaci odvolacích důvodů. Přitom může v takovém odvolání požádat správní orgán i o stanovení lhůty k jeho doplnění. Vzhledem k různým názorům na to, jak na takové situace nahlížet, vydává Krajský úřad Karlovarského kraje, odbor stavební úřad (dále jen „zdejší odbor“), k této problematice právní názor. Tento právní názor vychází zejména z judikatury Nejvyššího správního soudu a dále z judikatury Krajského soudu v Hradci Králové.

Obecně lze říci, že blanketní odvolání je takové odvolání, v němž nejsou uvedeny žádné odvolací důvody, a není tedy ani určen rozsah přezkumu napadeného rozhodnutí. Podle § 82 odst. 2 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „správní řád“), který specifikuje náležitosti odvolání, platí:

„Odvolání musí mít náležitosti uvedené v § 37 odst. 2 a musí obsahovat údaje o tom, proti kterému rozhodnutí směřuje, v jakém rozsahu ho napadá a v čem je spatřován rozpor s právními předpisy nebo nesprávnost rozhodnutí nebo řízení, jež mu předcházelo. Není-li v odvolání uvedeno, v jakém rozsahu odvolatel rozhodnutí napadá, platí, že se domáhá zrušení celého rozhodnutí. Odvolání se podává s potřebným počtem stejnopisů tak, aby jeden stejnopis zůstal správnímu orgánu a aby každý účastník dostal jeden stejnopis. Nepodá-li účastník potřebný počet stejnopisů, vyhotoví je správní orgán na náklady účastníka.“

Protože odvolání je podáním vůči správnímu orgánu, musí splňovat i obecné náležitosti podání uvedené v § 37 odst. 2 správního řádu, tedy:

„Z podání musí být patrné, kdo je činí, které věci se týká a co se navrhuje. Fyzická osoba uvede v podání jméno, příjmení, datum narození a místo trvalého pobytu, popřípadě jinou adresu pro doručování podle § 19 odst. 3. V podání souvisejícím s její podnikatelskou činností uvede fyzická osoba jméno a příjmení, popřípadě dodatek odlišující osobu podnikatele nebo druh podnikání vztahující se k této osobě nebo jí provozovanému druhu podnikání, identifikační číslo osob a adresu zapsanou v obchodním rejstříku nebo jiné zákonem upravené evidenci jako místo podnikání, popřípadě jinou adresu pro doručování. Právnícká osoba uvede v podání svůj název nebo obchodní firmu, identifikační číslo osob nebo obdobný údaj a adresu sídla, popřípadě jinou adresu pro doručování. Podání musí obsahovat označení správního orgánu, jemuž je určeno, další náležitosti, které stanoví zákon, a podpis osoby, která je činí.“

Jak tedy nakládat s odvoláním, které neobsahuje odvolací námitky? Vzhledem k tomu, že k dané problematice existuje bohatá judikatura správních soudů, je nutné z ní vycházet. Ačkoliv soudní rozhodnutí nejsou v našem právním řádu s důrazem na tzv. psané právo považována za pramen práva a nejsou proto formálně obecně závazná a vymahatelná, přesto jsou významná, a to pro interpretaci právních předpisů a při aplikaci práva. Soud rozhoduje jediné ve vztahu ke stranám řízení a nemůže vydávat rozhodnutí závazná obecně. Nicméně soudní rozhodování, a to zejména judikáty vyšších soudů, vytvořené podle zákonů a normativních právních smluv, mají quasiprecedenční význam, který spočívá v tom, že jsou ať už oficiálně nebo neoficiálně publikovány ve sbírkách rozhodnutí a mnohdy sjednocují výklad a působí jako by byly pramenem práva. Představují součást soudcovského práva, kterým je tzv. psané právo dotvářeno.

Zdejší odbor upozorňuje zejména na rozsudek Krajského soudu v Hradci Králové sp. zn. 54 Ca 1/2008 ze dne 14. 2. 2008, kde je uvedeno, že **pokud odvolání neobsahuje odvolací námitky a odvolatel v odvolání požádá o stanovení lhůty k doplnění odvolání, je správní orgán povinen takovou lhůtu stanovit postupem podle § 37 odst. 3 za použití § 93 odst. 1 správního řádu.** Krajský soud zde konstatoval, že vzhledem k tomu, že odvolání je podáním ve smyslu § 37 správního řádu, a rovněž tak s ohledem na § 93 odst. 1 správního řádu, když se pro odvolací řízení použijí obdobně ustanovení hlavy I. - IV., VI. a VII. v druhé části správního

řádu, nemá-li odvolání nějakou náležitost vyplývající z § 37 nebo z § 82 odst. 2 správního řádu, je na místě postupovat podle § 37 odst. 3 správního řádu tak, že správní orgán pomůže žadateli nedostatky odstranit nebo jej k jejich odstranění vyzve a poskytne mu k tomu přiměřenou lhůtu. Lhůtu k odstranění nedostatků lze přitom určit usnesením podle § 39 odst. 1 správního řádu.

Krajský soud v tomto rozsudku výslovně uvedl, že pokud správní orgán rozhoduje o odvolání, aniž by znal námitky, které hodlal odvolatel v doplnění svého odvolání uplatnit, je takový postup správního orgánu zcela nepřipustný a naprosto v rozporu s procesními ustanoveními, která jsou zakotvena v citovaných ustanoveních správního řádu, a rovněž za postup v rozporu s čl. 36 odst. 1 Listiny základních práv a svobod, v nichž je zakotveno právo na spravedlivý proces. Je totiž nezbytným předpokladem řádného posouzení odvolacích námitek znalost takových námitek.

Obdobně rozhodl Nejvyšší správní soud v rozsudku sp. zn. 1 As 4/2009 ze dne 6. 3. 2009. I zde soud dovodil, že pokud odvolání nemá některou ze zákonem stanovených náležitostí, musí správní orgán postupovat podle § 37 odst. 3 správního řádu. Pokud by správní orgán rozhodoval o odvolání, aniž by znal konkrétní námitky, které hodlá odvolatel v doplnění svého odvolání uplatnit, byl by takový postup zcela nepřipustný a naprosto v rozporu s procesními pravidly, která jsou zakotvena v ustanoveních správního řádu, a vyplývají z ústavně zaručeného práva na spravedlivý proces.

Z citovaných rozsudků tak jednoznačně vyplývá, že nemá-li odvolání některou z náležitostí vyplývajících z § 37 odst. 2 a z § 82 odst. 2 správního řádu, je správní orgán povinen postupovat podle § 37 odst. 3 správního řádu tak, že pomůže odvolateli nedostatky odstranit nebo jej k jejich odstranění vyzve a poskytne mu k tomu přiměřenou lhůtu. Přitom lze postupovat podle § 39 odst. 1 správního řádu, který stanoví: *„Správní orgán účastníkovi určí přiměřenou lhůtu k provedení úkonu, pokud ji nestanoví zákon a je-li toho zapotřebí. Určením lhůty nesmí být ohrožen účel řízení ani porušena rovnost účastníků. Usnesení o určení lhůty se oznamuje pouze tomu, komu je určena, popřípadě i tomu, jehož se jinak přímo dotýká.“* Teprve nedoplní-li odvolatel podané odvolání ani v dodatečné lhůtě určené správním orgánem, uplatní se § 82 odst. 2 věta druhá správního řádu,

tedy „*není-li v odvolání uvedeno, v jakém rozsahu odvolatel rozhodnutí napadá, platí, že se domáhá zrušení celého rozhodnutí.*“

Pokud jde o určení délky poskytnuté „dodatečné“ lhůty k doplnění odvolání, konstatoval Nejvyšší správní soud v rozsudku sp. zn. 1 As 4/2009 ze dne 6. 3. 2009, že to záleží za podmínek stanovených v § 39 odst. 1 správního řádu (tj. určením lhůty nesmí být ohrožen účel řízení ani porušena rovnost účastníků) **na správním uvážení správního orgánu**. Soud pouze uvedl, že nelze očekávat, že by správní praxe v běžných případech vyžadovala k odstranění vad podání nepřiměřeně dlouhé lhůty (např. lhůty delší než je samotná lhůta pro podání odvolání).

Koncentrační zásada v odvolacím řízení

Vzhledem k tomu, že odvolací řízení je podle ustanovení § 82 odst. 4 správního řádu ovládáno koncentrační zásadou, zabýval se zdejší odbor dále otázkou, co vše je odvolatel oprávněn v odvolání, příp. v doplnění odvolání namítat. V § 82 odst. 4 správního řádu je stanoveno: „*K novým skutečnostem a k návrhům na provedení nových důkazů, uvedeným v odvolání nebo v průběhu odvolacího řízení, se přihlédne jen tehdy, jde-li o takové skutečnosti nebo důkazy, které účastník nemohl uplatnit dříve. Namítá-li účastník, že mu nebylo umožněno učinit v řízení v prvním stupni určitý úkon, musí být tento úkon učiněn spolu s odvoláním.*“

Smyslem koncentrační zásady je, aby se správní řízení odehrávalo před správními orgány prvního stupně a aby si účastník řízení neponechával stěžejní důkazy až do odvolacího řízení. V odvolacím řízení by totiž neměla být vytvářena nová skutková a právní zjištění, ale především by měla být ověřena správnost a zákonnost zjištění již učiněných v řízení na prvním stupni. Je tedy obecně vyloučeno, aby účastník řízení uplatňoval v odvolání nebo v průběhu odvolacího řízení takové skutečnosti a důkazy, o kterých zcela nepochybně věděl již v průběhu řízení na prvním stupni a mohl je tam bez potíží uplatnit.

Koncentrační zásadu však nelze v odvolacím řízení uplatňovat neomezeně. Pokud odvolatel předloží nové skutečnosti či důkazy **namítající nezákonnost rozhodnutí nebo řízení, jež rozhodnutí předcházelo**, musí správní orgán k takovým skutečnostem či důkazům přihlédnout. Za zákonnost rozhodnutí totiž odpovídá správní orgán a nesmí přenášet odpovědnost za nezákonnost rozhodnutí na

účastníka řízení. Tak rozhodl např. Krajský soud v Hradci Králové v rozsudku sp. zn. 52 Ca 1/2003 ze dne 18. 11. 2003, v němž připouští průlom do koncentrační zásady, a to námitkou, jejímž obsahem je tvrzení o porušení kogentního předpisu (hmotného i procesního práva). Podle krajského soudu je správní orgán povinen se takovou námitkou zabývat i v případě, že byla uplatněna až po marném uplynutí lhůty k podání námitek. To lze vyvodit z ustanovení správního řádu zakotvujících požadavek zákonnosti správního rozhodnutí a zároveň i z článku 2 odst. 2 Listiny základních práv a svobod, podle něž lze státní moc uplatňovat jen v případech a v mezích stanovených zákonem, a to způsobem, který zákon stanoví.

Pro dokreslení uvedené problematiky zdejší odbor dále uvádí, že i v případě podání správní žaloby je podle usnesení rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu sp. zn. 7 Afs 54/2007 ze dne 26. 8. 2008 žalobce oprávněn uvést v žalobě všechny důvody, pro které považuje napadené správní rozhodnutí za nezákonné. Tomu nebrání skutečnost, že některé z nich neuplatnil již v odvolacím řízení, ač tak učinit mohl.

Zdejší odbor upozorňuje na to, že koncentrační zásada je dále omezena ustanovením § 50 odst. 3 správního řádu, které zní: *„Správní orgán je povinen zjistit všechny okolnosti důležité pro ochranu veřejného zájmu. V řízení, v němž má být z moci úřední uložena povinnost, je správní orgán povinen i bez návrhu zjistit všechny rozhodné okolnosti svědčící ve prospěch i v neprospěch toho, komu má být povinnost uložena.“*

Vztahem tohoto ustanovení a ustanovení § 82 odst. 4 správního řádu se zabýval Nejvyšší správní soud v rozsudku sp. zn. 5 As 7/2011 ze dne 7. 4. 2011, kdy konstatoval, že má-li správní orgán podle § 50 odst. 3 správního řádu povinnost zjistit všechny rozhodné okolnosti svědčící ve prospěch i v neprospěch toho, komu má být povinnost uložena i bez návrhu, **nemůže se ohledně návrhů takové osoby na provedení dalších důkazů dovolávat § 82 odst. 4 správního řádu.** Ustanovení § 50 odst. 3 správního řádu je tak ve vztahu k § 82 odst. 4 správního řádu *lex specialis*. **Ustanovení § 82 odst. 4 správního řádu na řízení, v němž má být z moci úřední uložena povinnost, nedopadá.** Obdobně Nejvyšší správní soud rozhodl i v rozsudku sp. zn. 1 As 96/2008 ze dne 22. 1. 2009, kdy výslovně uvedl, že obviněný z přestupku může uplatňovat nové skutečnosti a navrhopvat nové důkazy

i v odvolání; omezení stanovené v § 82 odst. 4 správního řádu na řízení o přestupku nedopadá. Podle § 73 odst. 2 zákona o přestupcích má totiž obviněný z přestupku právo vyjádřit se ke všem skutečnostem, které se mu kladou za vinu, a k důkazům o nich, uplatňovat skutečnosti a navrhnout důkazy na svou obhajobu, podávat návrhy a opravné prostředky. Tato práva náležejí obviněnému po celou dobu řízení o přestupku; zákon o přestupcích výslovně neomezuje jejich uplatňování na určitém stádiu řízení (třeba v řízení v I. stupni), a takové omezení není možno dovodit ani z povahy věci. Ačkoliv se tedy ustanovení § 82 odst. 4 správního řádu neuplatní v řízení, v němž má být z moci úřední uložena povinnost, uplatní se typicky u řízení zahajovaných na návrh, tedy řízení o žádosti. V nich je koncentrace řízení plně na místě: je totiž v zájmu žadatele, aby shromáždil a správnímu orgánu předložil všechny potřebné doklady.

Shrnutí:

1. Odvolání je podáním vůči správnímu orgánu, musí splňovat i obecné náležitosti podání uvedené v § 37 odst. 2 správního řádu.

2. Blanketní odvolání je takové odvolání, v němž nejsou uvedeny žádné odvolací důvody.

3. Pokud odvolání neobsahuje odvolací námitky nebo odvolatel v odvolání požádá o stanovení lhůty k doplnění odvolání, je správní orgán povinen takovou lhůtu stanovit postupem podle § 37 odst. 3 za použití § 93 odst. 1 správního řádu.

4. Nemá-li odvolání nějakou náležitost vyplývající z § 37 nebo z § 82 odst. 2 správního řádu, je na místě postupovat podle § 37 odst. 3 správního řádu tak, že správní orgán pomůže odvolateli nedostatky odstranit nebo jej k jejich odstranění vyzve a poskytne mu k tomu přiměřenou lhůtu. Lhůtu k odstranění nedostatků lze přitom určit usnesením podle § 39 odst. 1 správního řádu.

5. Pokud jde o určení délky poskytnuté „dodatečné“ lhůty k doplnění odvolání, neměla by tato lhůta být delší, než je samotná lhůta pro podání odvolání.

6. Pokud bude odvolání doplněno, je nezbytné postupovat podle § 86 odst. 2 správního řádu a dát účastníkům řízení možnost vyjádřit se k doplněnému odvolání.

7. V odvolacím řízení nelze uplatňovat neomezeně koncentrační zásadu. Pokud odvolatel předloží nové skutečnosti či důkazy namítající nezákonnost rozhodnutí nebo řízení, jež rozhodnutí předcházelo, je správní orgán povinen k nim přihlédnout.

8. Ustanovení § 82 odst. 4 (věta první) správního řádu nedopadá na řízení, v němž má být z moci úřední uložena povinnost.

Zdroj: https://www.kr-karlovarsky.cz/krajsky-urad/stavebni-urad/Stranky/metodicka-pomoc/prav_nazoryKU.aspx

Příloha č. 2: Rozhodnutí o rozkladu

UOOUX009O9WZ

Čj. SPR-2298/10-61

ROZHODNUTÍ

Předsedkyně Úřadu pro ochranu osobních údajů, jako odvolací orgán příslušný podle § 2, § 29 a § 32 zákona č. 101/2000 Sb., o ochraně osobních údajů a o změně některých zákonů, a podle § 10 a § 152 odst. 2 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, rozhodla dne 21. června 2016 podle § 152 odst. 5 písm. b) správního řádu takto:

Rozklad účastníka řízení, České republiky – Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy, se sídlem Karmelitská 7, 118 12 Praha 1, IČ: 00022985, podaný proti rozhodnutí Úřadu pro ochranu osobních údajů čj. SPR-2298/10-56 ze dne 27. dubna 2016, **se zamítá a napadené rozhodnutí se potvrzuje.**

Odůvodnění

Správní řízení pro podezření ze spáchání správního deliktu podle § 45 odst. 1 písm. c), d) a e) zákona č. 101/2000 Sb. v souvislosti se zpracováním osobních údajů dětí, žáků a studentů bylo zahájeno oznámením Úřadu pro ochranu osobních údajů (dále jen „Úřad“), které bylo účastníku řízení, České republice – Ministerstvu školství, mládeže a tělovýchovy (dále jen „účastník řízení“), doručeno dne 9. dubna 2010. Podkladem pro zahájení řízení byl kontrolní protokol zn. INSP1-0690/09-21/BYT ze dne 3. prosince 2009, pořízený inspektorkou Úřadu RNDr. Kamilou Bendovou, CSc., včetně spisového materiálu shromážděného v rámci kontroly provedené u účastníka řízení ve dnech 5. února až 30. listopadu 2009, a rozhodnutí předsedy Úřadu o námitkách proti kontrolnímu protokolu zn. INSP1-0690/09-24 ze dne 19. března 2010.

Správní orgán prvního stupně vydal dne 30. června 2010 rozhodnutí zn. SPR-2298/10-15, kterým byla účastníku řízení uložena pokuta ve výši 800.000 Kč za spáchání správních deliktů podle § 45 odst. 1 písm. c), d) a e) zákona č. 101/2000 Sb. Účastník řízení proti uvedenému rozhodnutí podal rozklad, který předseda Úřadu svým rozhodnutím zn. SPR-2298/10-22 ze dne 1. listopadu 2010 zamítl.

Následně účastník řízení podal žalobu k Městskému soudu v Praze, který žalobě vyhověl a rozsudkem čj. 9 A 1/2011-93 ze dne 31. března 2015 výše uvedené rozhodnutí předsedy Úřadu o zamítnutí rozkladu zrušil a věc vrátil Úřadu k dalšímu řízení.

Předsedkyně Úřadu rozhodnutím čj. SPR-2298/10-34 ze dne 17. září 2015 zrušila rozhodnutí správního orgánu prvního stupně zn. SPR-2298/10-15 ze dne 30. června 2010 a věc vrátila správnímu orgánu prvního stupně k novému projednání s tím, že by se měl zabývat skutkovým a právním posouzením daného zpracování údajů z hlediska jednotlivých skutkových podstat odpovídajících správních deliktů a dostatečným odůvodněním rozhodnutí týkajícího se posouzení činnosti účastníka řízení.

Dne 2. prosince 2015 vydal správní orgán prvního stupně rozhodnutí čj. SPR-2298/10-44, kterým účastníku řízení za spáchání správních deliktů podle § 45 odst. 1 písm. c), d) a e) zákona č. 101/2000 Sb. uložil pokutu ve výši 800.000 Kč. Rozhodnutí bylo opět napadeno rozkladem účastníka řízení, na základě kterého předsedkyně Úřadu dne 18. února 2016 rozhodnutím čj. SPR-2298/10-51 napadené rozhodnutí opět zrušila a věc vrátila správnímu orgánu prvního stupně k novému projednání.

V novém rozhodnutí čj. SPR-2298/10-56 ze dne 27. dubna 2016 dospěl správní orgán prvního stupně ve výroku v bodě I. k závěru, že účastník řízení tím, že zpracovával citlivé osobní údaje vypovídající o druhu zdravotního postižení, druhu dalšího zdravotního postižení a příznaku souběžného postižení více vadami, porušil povinnost stanovenou v § 9 zákona č. 101/2000 Sb., čímž spáchal správní delikt

podle § 45 odst. 1 písm. e) zákona č. 101/2000 Sb. Za tento správní delikt uložil účastníku řízení pokutu ve výši 200.000 Kč. Další porušení zákona nebylo účastníku řízení prokázáno (výroky II. a III. rozhodnutí).

Skutková podstata správního deliktu byla dle napadeného rozhodnutí naplněna tím, že účastník řízení shromažďoval citlivé údaje o zdravotním stavu konkrétních žáků či studentů. Údaje byly shromažďovány ve dvou oddělených souborech, přičemž u jednoho žáka či studenta byly v obou souborech shromažďovány obdobné údaje. V jednom ze souborů byl dotčený subjekt označen rodným číslem, ve druhém souboru bylo rodné číslo nahrazeno kódem žáka určeným pro jeho jednoznačnou identifikaci a vyloučení duplicit. K takovému shromažďování citlivých údajů podle napadeného rozhodnutí účastník řízení nedisponoval žádným právním titulem z taxativního výčtu uvedeného v § 9 zákona č. 101/2000 Sb.

Rozhodnutí bylo účastníku řízení doručeno dne 27. dubna 2016 a dne 12. května 2016 byl Úřadu prostřednictvím datové schránky doručen rozklad účastníka řízení.

Rozklad účastníka řízení je veden pouze proti výroku dle bodu I. výše uvedeného rozhodnutí, účastník řízení se domáhá zrušení rozhodnutí v části vztahující se k tomuto bodu, tedy k výroku rozhodnutí o spáchání správního deliktu podle § 45 odst. 1 písm. e) zákona č. 101/2000 Sb. Účastník řízení uvádí, že dle jeho názoru stojí tento výrok rozhodnutí nejen na nesprávném skutkovém, ale i právním posouzení věci, neboť je účastníku řízení vytýkáno něco, co nikdy aktivně nečinil, tj. že zpracovával citlivé údaje. Opětovně zde namítá, že citlivé údaje neshromažďoval a nepřišel s nimi do styku, neboť údaje obsahující informaci o zdravotním postižení mu byly předávány ze škol a dále zpracovávány v anonymizované podobě, jak požaduje § 28 odst. 5 zákona č. 561/2004 Sb.

Dále účastník řízení namítá extenzivní výklad identifikace ze strany Úřadu poukazem na kombinaci údajů, které účastník řízení má ve svém vlastnictví nebo které může získat. Upozorňuje rovněž, že nebylo prokázáno, že by „anonymizované“

údaje propojoval či kombinoval a dokonce nebylo ani prokázáno, že by tak mohl činit.

Podle účastníka řízení se redukováním anonymizovaného souboru snížila pravděpodobnost možné propojitelnosti obou souborů, dále konstatuje, že datové věty (resp. rozsah dat) nebyly zcela shodné a že nemá v držení soubor, který by umožňoval identifikovat konkrétní subjekty. Není tak splněna základní podmínka vyplývající z § 4 písm. a) zákona č. 101/2000 Sb., že subjekt údajů se považuje za určený nebo určitelný, jestliže ho lze přímo či nepřímo identifikovat.

Rovněž tak namítá, že skutková podstata správního deliktu předpokládá aktivní jednání účastníka (tj. zpracování citlivých údajů). Závěrem rozkladu účastník řízení odkazuje na rozhodnutí Městského soudu v Praze a konstatuje, že v napadeném rozhodnutí není postaveno na jisto, že by jednání účastníka řízení beze všech pochyb naplňovalo skutkovou podstatu správního deliktu. Podle účastníka řízení se Úřad náležitě nevypořádal s argumentací účastníka řízení a porušil tak povinnost dle § 50 správního řádu a potažmo § 3 správního řádu. Vady, které vedly ke zrušení rozhodnutí o rozkladu Městským soudem v Praze a pro které byla věc vrácena k novému rozhodnutí, nebyly odstraněny. Opětovně uvádí, že vždy jednal v souladu se zákonem a v případě, že by bylo prokázáno naplnění skutkové podstaty správního deliktu dle § 45 odst. 1 písm. e) zákona č. 101/2000 Sb., odkazuje na liberační důvod dle § 46 odst. 1 tohoto zákona.

Odvolací orgán přezkoumal rozhodnutí v celém rozsahu, včetně procesu, který předcházel jeho vydání, a dospěl k následujícím závěrům.

Odvolací orgán má na základě skutečností uvedených v napadeném rozhodnutí za prokázané, že se jednalo o osobní údaje a v případě údajů vypovídajících o zdravotním stavu subjektů údajů o citlivé údaje ve smyslu § 4 písm. b) zákona č. 101/2000 Sb. Závěr správního orgánu prvního stupně vychází z platné právní úpravy a v jeho odůvodnění neshledal odvolací orgán žádné pochybení.

Účastník řízení shromažďoval citlivé údaje v souboru bez přímého identifikátoru, ale ke každému subjektu (žáku) byl shromažďován obdobný rozsah údajů ve dvou

souborech, přičemž jeden soubor obsahoval i rodné číslo, a druhý soubor obsahoval tyto údaje bez rodného čísla, které bylo nahrazeno zvláštním kódem žáka (jako jedinečným identifikátorem za účelem vyloučení duplicit).

Podle odvolacího orgánu nelze postup zvolený účastníkem řízení považovat za anonymizaci ve smyslu zákona č. 101/2000 Sb., neboť porovnáním těchto dvou souborů, které jsou oba pod kontrolou účastníka řízení, lze dotčené osoby ztotožnit a to bez vynaložení mimořádných prostředků či úsilí. Ani u jednoho z těchto souborů dat tak nelze hovořit o tom, že by se jednalo o anonymní údaje, za které je dle § 4 písm. c) zákona č. 101/2000 Sb. možno považovat toliko takové informace, které buď v původním tvaru, nebo po provedeném zpracování nelze vztáhnout k určenému nebo určitému subjektu údajů.

Výklad pojmu osobní údaj, resp. určenost a určitelnost fyzické osoby, který v posuzované věci aplikoval správní orgán prvního stupně, účastník řízení v rozkladu označuje za natolik extenzivní, že v jeho důsledku by nebylo možné zpracovávat v podstatě žádné údaje a to ani údaje označené nevýznamovým kódem. Odvolací orgán k tomu uvádí, že výklad pojmu osobní, resp. citlivý údaj, jimiž se rozumí informace, jež mohou být správcem nebo další osobou ke konkrétnímu člověku přiřazeny až za využití jiných prostředků, plně odpovídá relevantní právní úpravě. Kromě § 4 písm. a) zákona č. 101/2000 Sb. je nutno odkázat především na čl. 2 písm. a) ve spojení s recitálem č. 26 Směrnice Evropského parlamentu a Rady 95/46/ES, o ochraně fyzických osob v souvislosti se zpracováním osobních údajů a o volném pohybu těchto údajů. Evropský zákonodárce k omezení této definice, aby pojem určitelnosti nezahrnoval i teoretické či akademické možnosti identifikace konkrétní osoby, uvádí, že se musí jednat o prostředky, které správce nebo třetí osoba mohou rozumně použít. V tomto případě účastník řízení má k dispozici dvě databáze, jejichž jednoduchým porovnáním bez vynaložení mimořádného úsilí může ztotožnit konkrétní osobu. Podle názoru odvolacího orgánu se tak v tomto případě bez jakékoliv pochyby jedná o osobní, resp. citlivé údaje o minimálně určité osobách. Tento závěr ostatně odpovídá výkladu jak správních soudů (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 23. srpna 2013 čj. 5 As 158/2012-49 nebo rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 27. února 2014 čj. 4 As 132/2013-25),

tak doktríny (např. Kučerová, A., Nováková, L., Foldová, V., Nonnemann, F., Pospíšil, D.: Zákon o ochraně osobních údajů. Komentář. 1. vydání. Praha: C. H. Beck, 2012, nebo Novák, D. Zákon o ochraně osobních údajů a předpisy související. Komentář. Praha: Wolters Kluwer, 2014.).

Na rozdíl od účastníka řízení se odvolací orgán nedomnívá, že tento výklad je nepřiměřeně extenzivní. Pouze aplikace práva v uvedeném rozsahu může ochránit práva dotčených osob tak, jak jsou vymezena v § 1 zákona č. 101/2000 Sb. a v čl. 1 směrnice 95/46/ES. Pokud by byl přijat výklad opačný, podle kterého by se právní předpisy upravující pravidla pro zpracování osobních údajů nevztahovala na soubor informací, které sice správce velmi snadno (pouhým srovnáním s dalším souborem, který má legálně i technicky k dispozici, protože je např. pod jeho správou, je veřejně dostupný atd.) může spojit s konkrétními lidmi, nicméně údaje v tomto jednom souboru samy o sobě k identifikaci člověka nepostačují, došlo by k nedůvodnému a nepřiměřenému zúžení působnosti práva ochrany osobních údajů. Soubory informací, které mohou být snadno, za rozumně očekávatelného úsilí správce či další osoby, spojeny s jednoznačně identifikovanými osobami, by tak byly vyňaty z působnosti zákona č. 101/2000 Sb. a kdokoli by s nimi mohl volně nakládat. Takovýto závěr zjevně neodpovídá úmyslu českého ani evropského zákonodárce.

Ve prospěch shora uvedeného lze ostatně argumentovat i tím, že v daném případě každý žák či student namísto rodného čísla obdržel identifikační kód a v průběhu dalších roků byly k již shromážděným údajům jednotlivých subjektů přiřazovány další údaje, a to právě na základě tohoto kódu. Jinak řečeno každý žák či student byl pomocí kódu přiřazeného účastníkem řízení jednoznačně odlišitelný od všech ostatních žáků a studentů, takže hovořit o anonymních údajích se i z tohoto pohledu jeví jako nesprávné.

Nelze ani souhlasit s námitkou účastníka řízení, že citlivé údaje nezpracovával. Účastník řízení argumentuje tím, že skutková podstata předmětného správního deliktu předpokládá aktivní jednání odpovědné osoby spočívající ve zpracování dat.

Odvolací orgán odkazuje na ustanovení § 4 písm. e) zákona č. 101/2000 Sb., které stanoví, že za zpracování se považuje již samotné shromažďování a uchovávání osobních údajů. Jak je výše uvedeno, účastník řízení evidentně zpracovával (shromažďoval, a ukládal) soubory dat, které obsahovaly i citlivé údaje. Se soubory bylo dále nakládáno v tom smyslu, že byly doplňovány a aktualizovány, jednalo se jednoznačně o zpracování údajů ve smyslu zákona. Podle odvolacího orgánu zde zjevně účastník řízení zaměňuje pojem používání a zpracování údajů, které však rozhodně nejsou synonymy. Zpracování údajů je pojmem výrazně širším, který zahrnuje i takové operace, jako je shromáždění či uchování údajů, nikoliv pouze jejich aktivní využívání. Jak již bylo uvedeno, účastník řízení systematicky a za určitým účelem shromažďoval a dále uchovával údaje týkající se určených či určitelných fyzických osob, o zpracování údajů ve smyslu § 4 písm. e) zákona č. 101/2000 Sb. tak jednoznačně šlo.

Odvolací orgán vzhledem ke skutečnosti, že byly shromažďovány a uchovávány citlivé údaje vypovídající o druhu zdravotního postižení, druhu dalšího zdravotního postižení a příznaku souběžného postižení více vadami, aniž by účastník řízení k takovému zpracování doložil souhlas subjektů údajů, či naplnil některý z dalších právních titulů dle § 9 písm. b) až i) zákona č. 101/2000 Sb., má zato, že byla účastníku řízení prokázána skutková podstata správního deliktu podle § 45 odst. 1 písm. e) tohoto zákona. Tento závěr odvolacího orgánu se opírá i o vyjádření Městského soudu v Praze, který na straně 14 rozsudku čj. 9 A 1/2011-93 ze dne 31. března 2015 uvedl, že „pro naplnění skutkové podstaty správního deliktu podle § 45 odst. 1 písm. e) zákona ve spojení s ust. § 9 zákona postačovalo prokázat, že žalobce zpracovává i citlivé údaje o žácích a studentech (tj. o jejich zdravotním postižení) bez souhlasu těchto subjektů údajů a že pro takové zpracování nejsou dány výjimky dle § 9 písm. b) až i) citovaného zákona“.

V napadeném rozhodnutí uvedl správní orgán prvního stupně ve výroku I. na základě údajů, které obdržel od účastníka řízení, i přibližné počty subjektů údajů, jejichž citlivé osobní údaje byly zpracovány. K tomuto odvolací orgán konstatuje, že z materiálů od účastníka řízení, kde byly uvedeny počty subjektů za jednotlivé roky

2006 až 2009, nebylo možné uvést přesné počty subjektů údajů s citlivými daty, neboť se některé subjekty objevují jak v evidenci školy, ze které žák přechází do vyššího stupně, tak v evidenci nové školy, do které nově přijatý žák či student nastoupil. Napadený výrok je však přesto možno považovat za dostatečně určitý a jednoznačný.

K argumentaci účastníka řízení ohledně možné liberace ve smyslu § 46 odst. 1 zákona č. 101/2000 Sb. se již vyjádřil správní orgán prvního stupně, přičemž dospěl k závěru, že liberační důvody v řešené věci nenastaly. Odvolací orgán se s tímto závěrem ztotožňuje, neboť nebylo prokázáno, že by účastník řízení provedl veškerá možná opatření k zabránění protiprávního jednání. Ostatně pokud účastník sám ve své činnosti neshledává nejen porušení zákona 101/2000 Sb., ale ani zpracování údajů jako takové, těžko může zároveň argumentovat, že vynaložil veškeré úsilí, aby zpracovávání údajů (ke kterému dle jeho názoru vůbec nedochází) probíhalo v souladu se zákonem. Taková argumentace je zjevně vnitřně rozporná.

Odvolací orgán se rovněž zabýval sankcí, která byla účastníku řízení za porušení zákona uložena. Při stanovení výše sankce správní orgán prvního stupně přihlédl jak k přitěžujícím okolnostem, tak i k polehčujícím okolnostem. Výše sankce byla také řádně odůvodněna s tím, že sankce byla snížena na částku, která dle odvolacího orgánu odpovídá rozsahu citlivých osobních údajů, k jejichž protiprávnímu zpracování došlo.

Závěrem odvolací orgán konstatuje, že ani Městský soud v Praze nerozporoval spáchání uvedeného správního deliktu ze strany účastníka řízení, požadoval však upřesnění zákonných znaků skutkové podstaty správního deliktu dle § 45 odst. 1 písm. e) zákona č. 101/2000 Sb. Podle odvolacího orgánu se rozhodnutím v případě výroku I. naplnění zákonných znaků skutkové podstaty správního deliktu dle § 45 odst. 1 písm. e) tohoto zákona podařilo prokázat.

Na základě shromážděných podkladů a výše uvedených skutečností rozhodl odvolací orgán tak, jak je uvedeno ve výroku rozhodnutí.

Poučení: Proti tomuto rozhodnutí se podle ustanovení § 91 odst. 1 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, nelze odvolat.

Praha 21. června 2016

otisk úředního razítka

JUDr. Ivana Janů, v. r.
předsedkyně

Za správnost vyhotovení:
Martina Junková

Zdroj: https://www.uouu.cz/assets/File.ashx?id_org=200144&id_dokumenty=21024

Příloha č. 3: Smlouva o výkonu činnosti člena rozkladové komise

2/2017/1/010

ERÚ

Energetický regulační úřad
Masarykovo náměstí 5, Jihlava

Smlouva o výkonu činností člena rozkladové komise předsedkyně Energetického regulačního úřadu

sjednaná podle § 1746 odst. 2 zákona č. 89/2012 Sb., občanský zákoník

1. Smluvní strany

Česká republika - Energetický regulační úřad

Masarykovo nám. 5, 586 01 Jihlava

IČ: 70 89 44 51

zastoupený: Ing. Alenou Vitáskovou, předsedkyní Energetického regulačního úřadu
(dále jen „ERÚ“)

a

pan Ing. Vladimír Štěpán

IČ: 05663199

bankovní spojení:

(dále jen „člen rozkladové komise“)

2. Úvodní ustanovení

- 2.1. Předsedkyně ERÚ v souladu s příslušnými ustanoveními zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů, ustanovila rozkladovou komisi pro oblast konvenčních zdrojů energie a rozkladovou komisi pro oblast obnovitelných zdrojů energie a vydala Jednací řád rozkladových komisí. Předsedkyně ERÚ jmenovala členem rozkladové komise pro oblast konvenčních zdrojů energie i rozkladové komise pro oblast obnovitelných zdrojů energie **Ing. Vladimíra Štěpána** (dále jen „člen rozkladové komise“).
- 2.2. Jednací řád rozkladových komisí ERÚ stanoví, že externím členům rozkladové komise za výkon jejich činnosti přísluší odměna, která odpovídá sazbám obvyklým pro poskytování odborných služeb ve veřejné správě.

3. Předmět, čas a cena

- 3.1. Člen rozkladové komise se zavazuje vykonávat činnosti a plnit povinnosti spojené s členstvím v rozkladových komisích předsedkyně ERÚ, a to v rozsahu a v souladu s příslušnými ustanoveními zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, a s Jednacím řádem rozkladových komisí předsedkyně ERÚ. Jedná se zejména o přípravu podkladů

pro jednání rozkladových komisí, studium předkládaných materiálů, účast na jednání rozkladových komisí nebo zpracování návrhu rozhodnutí předsedkyně ERÚ o rozkladu.

- 3.2. Výkon činností člena rozkladové komise se touto smlouvou sjednává na kalendářní rok 2017 a následující kalendářní roky. Předpokládaný časový rozsah činnosti člena rozkladové komise se sjednává maximálně v rozsahu 200 hodin v kalendářním roce.
- 3.3. Smluvní strany si vzájemně sjednaly, že členovi rozkladové komise přísluší odměna za výkon činnosti člena rozkladové komise, která je stanovena ve výši
 - a) 760 Kč bez DPH za hodinu (60 min) účasti na jednání rozkladové komise a za studium podkladů předkládaných pro jednání rozkladové komise,
 - b) 1 000 Kč bez DPH za hodinu (60 min), bude-li člen rozkladové komise v souladu s jednacím řádem pověřen zpracováním návrhu rozhodnutí předsedkyně ERÚ o rozkladu podle závěrů jednání rozkladové komise nebo se na zpracování návrhu bude významně podílet.
- 3.4. Doba jednání rozkladové komise a doba potřebná pro studium předkládaných podkladů, za niž náleží členovi rozkladové komise odměna, je stanovena předsedou rozkladové komise po projednání s tajemníkem rozkladové komise. Nebude-li rozhodnuto jinak, činí tato doba 2 hodiny pro přípravu na jednání a 2 hodiny za účast na jednání. ERÚ může odměnu po projednání se členem rozkladové komise přiměřeně snížit, neodpovídá-li provedená práce sjednaným podmínkám.
- 3.5. Nebude-li v konkrétním případě ERÚ odsouhlasen vyšší nebo nižší počet hodin, má se za to, že zpracování návrhu rozhodnutí předsedkyně ERÚ o rozkladu podle závěrů jednání rozkladové komise vyžaduje 10 hodin, podílení se na přípravě návrhu 5 hodin.
- 3.6. Místem pravidelného jednání rozkladové komise je Praha, dislokované pracoviště ERÚ.
- 3.7. Člen rozkladové komise je povinen vykonat v případě potřeby a na pokyn předsedkyně ERÚ cestu mimo místo pravidelného jednání rozkladové komise, přičemž má vůči ERÚ právo na úhradu vzniklých nákladů. Člen rozkladové komise je oprávněn použít k výkonu cesty mimo místo pravidelného jednání rozkladové komise vlastní vozidlo jen s předchozím souhlasem ředitele odboru II. instance, jinak je povinen použít prostředků veřejné hromadné dopravy (2. třídu) a je povinen se řídit platným opatřením ERÚ – Směrnice o autoprovozu. Při použití vlastního vozidla má člen rozkladové komise vůči ERÚ právo na úhradu nákladů ve stejné výši jako zaměstnanec při použití vlastního vozidla pro výkon pracovní cesty podle zákona č. 262/2006 Sb., zákoník práce, ve znění pozdějších předpisů. Výše nocležného je určena následujícími limity: 1500 Kč za noc ubytování. Výše stravného je následující: 80 Kč stravného za cestu mimo obec sídla člena rozkladové komise při trvání cesty alespoň 5 hodin, nejvýše však 12 hod; 120 Kč stravného za cestu mimo obec sídla člena rozkladové komise při trvání cesty déle než 12 hodin, nejvýše však 18 hod; 184 Kč stravného za cestu mimo obec sídla člena rozkladové komise při trvání cesty déle než 18 hodin. Stravné bude kráceno o poskytnutá bezplatná jídla, a to dle pravidel obsažených v § 176 odst. 3 a 4 zákona č. 262/2006 Sb., zákoník práce, ve znění pozdějších předpisů.
- 3.8. Člen rozkladové komise vystaví za činnost člena rozkladové komise fakturu (daňový doklad) za činnosti vykonané v prvním pololetí 2017 a případnou úhradu

nákladů vzniklých při výkonu cest mimo pravidelné jednání rozkladové komise do 15. července 2017 se splatností 14-ti dnů ode dne doručení faktury. Daňový doklad za činnosti vykonané v druhém pololetí 2017 a případnou úhradu nákladů vzniklých při výkonu cest mimo pravidelné jednání rozkladové komise vystaví do 15. prosince 2017 se splatností do 14-ti dnů ode dne doručení faktury, a nebude-li to možné z důvodu konání prosincového jednání rozkladové komise po uvedeném termínu, vystaví do 15. prosince 2017 fakturu za činnosti vykonané v měsících červenec až listopad 2017 a do 15. ledna 2018 fakturu za činnosti vykonané v prosinci 2017. Za činnosti vykonané v následujících kalendářních pololetích vystavuje člen rozkladové komise faktury obdobným způsobem.

- 3.9. Faktura musí obsahovat náležitosti účetního dokladu a v hodinách vyjádřený rozsah činnosti člena rozkladové komise.

4. Závěrečná ustanovení

- 4.1. Smlouva nabývá platnosti a účinnosti dnem 23. ledna 2017.
- 4.2. Tuto smlouvu lze zrušit dohodou stran ke sjednanému dni. Smluvní strany rovněž mohou smlouvu vypovědět z jakéhokoliv důvodu nebo bez uvedení důvodu, a to s 15-ti denní výpovědní dobou, která začíná dnem, v němž byla písemná výpověď doručena druhé smluvní straně. Smlouva se rovněž ruší odvoláním člena z rozkladové komise nebo vzdáním se členství v rozkladové komisi.
- 4.3. Záležitosti touto smlouvou výslovně neupravené se řídí občanským zákoníkem.
- 4.4. Člen rozkladové komise je povinen zachovávat mlčenlivost o všech skutečnostech, o nichž se dozvěděl při výkonu činností podle této smlouvy a které v zájmu ERÚ nelze sdělovat jiným osobám.
- 4.5. Tato smlouva je sepsána ve dvou vyhotoveních, z nichž člen rozkladové komise a ERÚ obdrží jedno vyhotovení.

V Jihlavě dne 23. ledna 2017

.....
člen rozkladové komise

.....
ERÚ

Zdroj:

https://smlouvy.gov.cz/smlouva/soubor/2023134/ERU_S_2017_L__010_Štěpán.pdf

Tabulka č. 1: Přehled členů rozkladové komise

Jméno, příjmení	zaměstnanec úřadu / externista
RNDr. Kamila Bendová, CSc.	externí pracovník
Mgr. et Mgr. Božena Čajková	zaměstnanec úřadu
Mgr. Martin Dušička	externí pracovník
JUDr. Veronika Gabrišová	externí pracovník
Mgr. Petr Jäger, Ph.D.	externí pracovník
Mgr. Petr Kobyłka	předseda
Mgr. Barbora Ležátková	externí pracovník
JUDr. Ján Matejka, Ph.D.	externí pracovník
Mgr. Marta Mühlhoferová	zaměstnanec úřadu
Dr. Jiří Navrátil	externí pracovník
Mgr. Marek Nemeth	externí pracovník
JUDr. Mgr. Daniel Novák, Ph.D.	externí pracovník
Mgr. Josef Prokeš	zaměstnanec úřadu
JUDr. Ing. Helena Svatošová	externí pracovník
Ing. Bc. Barbora Tomčalová	externí pracovník

Zdroj: <https://www.uoou.cz/seznam%2Dclenu%2Drozkladove%2Dkomise/ds-1079/archiv=0&p1=1059>, vlastní zpracování dat